

PREDSTAVLJAMO ↙

Radiološki laboratorij SV v Natovih odzivnih silah

INTERVJU ↘

Minister Tonin o rezultatih dela
in izzivih v obrambnem resorju

Marko Pišlar

VARNOST ZAHTEVA SVOJO CENO

Vojna v Ukrajini je pokazala, kako krhek je lahko mir in da mora vsaka država najprej poskrbeti za svojo varnost. Nujno je zavedanje, da ima varnost svojo ceno, kar zahteva tudi povečevanje izdatkov za obrambo. Pomemben prispevek k evropski varnosti bo nedavno potrjen strateški kompas, dokument, ki opredeljuje politične smernice za prihodnji razvoj evropske varnostne in obrambne politike do leta 2030. Dokument bo predvsem okreplil strateško avtonomijo Evropske unije in sposobnost za delovanje ter sodelovanje s partnerji pri zaščiti njenih temeljnih vrednot in interesov. Močnejša, zmogljivejša in odpornejša Evropa na področju varnosti in obrambe pa bo pomenila večji prispevek k svetovni in čezatlantski varnosti ter bo dopolnjevala Nato, ki ostaja temelj kolektivne obrambe v Evropi.

Evropska unija mora biti sposobna zaščititi svoje državljane ter prispevati k mednarodnemu miru in varnosti. To je še posebej pomembno v tem trenutku, ko se je po neupravičenem in neizzvanem ruskem napadu na Ukrajino na staro celino ponovno vrnila vojna, dogajajo pa se tudi veliki geopolitični premiki. Evropska unija kot odziv na trenutne in prihodnje varnostne izzive krepi vojaško mobilnost in vzpostavlja močne zmogljivosti za hitro posredovanje, ki bodo izpolnile doseženo zmogljivost Evropske unije z možnostjo napotitve do 5000 vojakov na različna krizna žarišča. Prve skupne taktične vaje na kopnem in morju ter v zraku se bodo začele izvajati že v prihodnjem letu, nove zmogljivosti pa naj bi postale operativne do leta 2025.

6
PRIPADNIKOM SV SMO
DOLŽNI ZAGOTOVITI
NAJBOLJŠO OPREMO

Pogovor z obrambnim ministrom mag. Matejem Toninom

29
NOVO ZNANJE
ZA OSKRBO
VOJAŠKIH PSOV

V Slovenski vojski izšolali tri nove skrbnike vojaških psov

36
KIPEC CIVILNE
ZAŠČITE RDEČEMU
KRIŽU SLOVENIJE

Ob svetovnem dnevu civilne zaščite podelili priznanja in plakete

18
VITEZI IZVEDLI TAKTIČNO
BOJNO STRELJANJE
V ZAHTEVNIH POGOJIH

Usposabljanje pehotnih oddelkov 20. pehotnega polka

32
PODČASTNIKI
ZAVEZNIŠTVA
KREPILI ENOTNOST

Na 15. Natovem taboru za podčastnike 40 udeležencev iz 20 držav

44
PREIZKUŠANJE LETAL KOT
PRILOŽNOST ZA RAZVOJ
SLOVENSKE VOJSKE

V Slovenski vojski preizkušajo letala in simulator podjetja Pipistrel

21
MED NALOŽBAMI
TUDI NOVA
HELIKOPTERJA

Posodabljanje Slovenske vojske z novo opremo

34
MOBILNI RADIOLOŠKI
LABORATORIJ V NATOVIH
ODZIVNIH SILAH

V Natovi zmogljivosti 16 specialistov za JRKBO iz Slovenske vojske

SLOVENSKA VOJSKA VIDNO NAPREDOVALA

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

Minister za obrambo mag. Matej Tonin in načelnik Generalštaba Slovenske vojske generalmajor Robert Glavaš sta 4. marca predsedniku Republike Slovenije in vrhovnemu poveljniku obrambnih sil Borutu Pahorju predstavila letno oceno pripravljenosti Slovenske vojske. Čeprav je viden njen napredek na več področjih, ta še ni dovolj za celovito delovanje v vojnih razmerah, bi pa bila vojska zmožna obraniti celovitost in suverenost Republike Slovenije, če bi bili ti ogroženi, je ocenil predsednik Pahor. Nadaljujejo se pozitivni kadrovske trendi, prenavlja se vojaška infrastruktura in večajo se sredstva za posodobitev Slovenske vojske.

Predsednik Republike Slovenije in vrhovni poveljnik obrambnih sil Borut Pahor je povedal, da je na podlagi rednega letnega poročila o pripravljenosti Slovenske vojske ta vidno napredovala, kar pa še ni dovolj za celovito delovanje v vojnih razmerah. Ob tem je poudaril, da lahko z odgovornostjo oceni, da je Slovenska vojska skupaj z drugimi silami in ob podpori ljudi sposobna braniti ozemelsko celovitost ter suverenost Republike Slovenije. Predsednik je povedal, da se sredstva za Slovensko vojsko povečujejo ter da se nadaljujeta njena posodobitev in razvoj. Izboljšujejo se tudi opremljenost in sredstva za njeno delovanje, vendar je zaostanek tak, da ga bo mogoče odpraviti šele v daljšem obdobju. Sprejeti so bili ukrepi za povečanje

števila pripadnikov Slovenske vojske, v stalni sestavi se je ustavil trend padanja, med pripadniki prostovoljne rezerve pa so rezultati še malenkost boljši. Izpostavil je, da sta po zagotovilih boljša tudi morala in razpoloženje: »Vidijo se spremembe na bolje, s čimer se urejajo tudi odnosi.« Napredek pri infrastrukturi je manjši od zelenega, vendar so načrtovane obsežnejše naložbe, ki bodo pomenile kakovosten preskok za delovanje Slovenske vojske, zlasti pri usposabljanju in urjenju. Predsednik je še omenil prispevek Slovenske vojske pri podpori Policiji pri varovanju državne meje in Civilni zaščiti ter pri obvladovanju epidemije covid-19. Obremenjenost s temi aktivnostmi se kaže v manjšem obsegu nujnih usposabljanj za obrambo države, zato bo treba premisliti o optimizaciji usposabljanj in angažiranja Slovenske vojske. Leta 2021 je Slovenska vojska dosegla dobre rezultate v okviru mednarodnih vaj in prejela pohvale pri zagotavljanju miru v regiji ter na misijah zunaj nje. Pripadniki Slovenske vojske ostajajo izjemno cenjeni zaradi svojih usposobljenosti in izurjenosti. Poudaril je še, da trenutne varnostne razmere terjajo okrepljeno delovanje v okviru kibernetične varnosti. »Za doseganje visoke stopnje pripravljenosti v vseh razmerah bo treba tudi v naslednjih letih vlagati dodatna sredstva za izboljšanje organizacije in strukture ter zagotovitev materialnih sredstev,

sorazmerno in z možnostmi naše države,« je še izpostavil Borut Pahor. Ob tem je opozoril, da lahko ob trenutnih razmerah vidimo, kako je vsak vloženi evro v varnost in obrambo večkratno povrnjen. Sklenil je, da ne glede na poslabšanje varnostnih razmer zaradi vojne v Ukrajini Slovenija ostaja varna država.

VEČANJE IZDATKOV NA OBRAMBEM PODROČJU

Minister za obrambo mag. Matej Tonin se je zahvalil pripadnicam in pripadnikom Slovenske vojske, ki iskreno in predano služijo domovini ter tako pripomorejo k temu, da je Slovenija še vedno ena izmed najvarnejših držav na svetu. Spomnil je, da so ob začetku njegovega mandata na ministrstvu začeli posodabljati

in dodatno popolnjevati Slovensko vojsko. Najnujnejše teme so bile infrastruktura, tehnika in kader. »Najprej smo se začeli ukvarjati z izboljšanjem statusa vojaka po 45. letu, prenovili smo koncept pridobivanja kadrov, izboljšale so se tudi plače. Posledica tega so pozitivne kadrovske številke, Slovenski vojski se je namreč priključilo več pripadnikov, kot jih je iz nje izstopilo. Še vedno pa potrebujemo 1000 vojakov,« je izjavil in poudaril, da so vrata za vse, ki jih služba v vojski zanima, široko odprta. Izpostavil je pomembnost posodobitve, ki zagotavlja učinkovitost in varnost, zaradi česar so začeli sprejemati ustrezne zakone: »Posodobitev intenzivno poteka. Vojake opremljamo z najsodobnejšo opremo, prenavljamo vojašnice in obnavljamo vadišča. Kupili smo transportno letalo, prenavljamo osem helikopterjev in v prihodnosti nameravamo kupiti še dva nova. V Sloveniji je že 38 bojnih vozil Oshkosh, v dobavi jih je še 37. Smo tik pred podpisom pogodbe za oklepna vozila 8 x 8 Boxer,« je naštel in dodal, da glede na trenutne razmere v Ukrajini nameravajo dodatno okrepiti še tehniko protizračne in protiklepane obrambe. Minister Matej Tonin je omenil načrt, da bo do leta 2024 Slovenija za obrambne izdatke namenila 1,5 odstotka bruto domačega proizvoda, kar je bila politična zaveza zadnjih treh vlad. V proračunu za leto 2022 bodo obrambni izdatki znašali 1,3 odstotka, leta 2023 pa 1,4 odstotka bruto domačega proizvoda. V posebni resoluciji, ki je že bila potrjena v parlamentu, je opredeljeno, da naj bi do leta 2035 dosegli dva odstotka bruto domačega proizvoda za obrambne izdatke. Ob tem je opozoril, da bi bilo glede na trenutne razmere in odločitve celotnega zavezništva tako višino izdatkov treba premakniti na leto 2030. Ob koncu je poudaril, da lahko državljanke in državljani računajo na Slovensko vojsko, da bo opravila svoje temeljne ustavne naloge in zaščitila Republiko Slovenijo.

SLOVENSKA VOJSKA PRIPRAVLJENA V SKLADU Z NAČRTI

Načelnik Generalštaba Slovenske vojske generalmajor Robert Glavaš je ocenil, da je bila Slovenska vojska leta 2021 ustrezno pripravljena za opravljanje nalog na podlagi načrtov dela in drugih aktov, ki opredeljujejo aktivnosti vojske. Spomnil je, da Zakon o obrambi določa šest glavnih nalog. Te so vojaška obramba ob napadu, vojaško izobraževanje in usposabljanje za oborožen boj in druge oblike vojaške obrambe, zagotavljanje potrebne in zahtevne pripravljenosti, pomoč pri zaščiti in reševanju ob naravnih in drugih nesrečah, izpolnjevanje mednarodnih obveznosti ter sodelovanje s Policijo pri širšem varovanju državne meje. Pojasnil je, da je na oceno pripravljenosti Slovenske vojske bistveno vplivalo pomanjkanje kadra, zaradi izpada finančnih sredstev za naložbe v preteklosti pa je bila pomanjkljiva popolnitev z opremo, oborožitvijo in strelivom. Zaradi tveganj, povezanih s covidom-19, so izvedli le del skupnih urjenj in vaj enot mirnodobne sestave Slovenske vojske. Izpostavil je, da je bilo sprejetih več pomembnih predpisov in odločitev, ki bodo v prihodnosti pozitivno vplivali na pripravljenost Slovenske vojske in na njeno celovito delovanje. »Slovenska vojska je dobila pomembne politične usmeritve in okvir za nadaljnji razvoj. S pripravo predloga vojaške strategije smo jasno opredelili, kako bo Slovenska vojska ob potrebi opravljala najpomembnejšo nalogo – vojaško obrambo Republike Slovenije. Pristopili smo k novemu sistemu pridobivanja kadra ter izboljšanju vojaškega izobraževanja, rezultate česar pričakujemo šele v prihodnjem obdobju,« je naštel generalmajor Glavaš. Poudaril je, da se nujnost teh ukrepov kaže v mednarodnem okolju, ki postaja vedno bolj nepredvidljivo in hitro spremenljivo ter lahko v precej kratkem času vpliva na našo varnost ali varnost naših zaveznikov. Ob koncu je zatrdil, da Slovenska vojska je in bo tudi v prihodnosti pripravljena za opravljanje najpomembnejše naloge, to je obrambe domovine, in ob tem dodal, da računajo na podporo državljanov in državljanov ter odločevalcev.

Pogovor z ministrom za obrambo RS

mag. MATEJEM TONINOM

PRIPADNIKOM SV SMO DOLŽNI ZAGOTOVITI NAJBOLJŠO OPREMO

BESEDILO Marko Pišlar

FOTO Bruno Toič

Obrambni sistem in Slovenska vojska sta se v preteklih dveh letih spoprijemala s številnimi izzivi, ki so bili predvsem posledica epidemije covid-19 in ukrepov za omejitev širjenja te bolezni. To pa je bila tudi ena izmed prednostnih nalog, ki jih je ob začetku svojega mandata določil mag. Matej Tonin, ko je spomladi 2020 prevzel funkcijo obrambnega ministra kot član 14. slovenske vlade. Ob skorajšnjem koncu mandata je ocenil, da mu je uspelo ustvariti pomemben napredek pri ustavitvi negativnih kadrovskega trendov, dvigu izdatkov za obrambo in začetku nujnih vlaganj v posodobitev opreme ter infrastrukture.

? KATERI DOGODKI V MANDATU VAM BODO OSTALI NAJBOLJ V SPOMINU?

Za menoj sta zagotovo dve izjemni leti, ki si ju bom za vedno zapomnil. Nikoli ne bom pozabil sobote, 14. marca 2020, ko sem ob primopredaji dolžnosti obrambnega ministra od sodelavcev iz Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje izvedel za prvi izziv, ki ga je bilo treba rešiti, in sicer, da ni zalog zaščitne opreme. V splošnem je velik del mojega ministrskega mandata zaznamovala epidemija covid-19, čemur so bile delno podrejene tudi naloge obrambnega resorja. Iz zadnjega dela mandata pa se bom zagotovo najbolj spominjal četrta, 24. februarja, ko so me sredi noči poklicali sodelavci in me obvestili, da se je začela vojna v Ukrajini.

? KAKO DANES OCENJUJETE SVOJE DELO IN URESNIČITEV NALOG, KI STE SI JIH NALOŽILI OB NASTOPU MINISTRSE FUNKCIJE?

Z delom sem zadovoljen, za kar bi se želel zahvaliti sodelavcem, ki so me pri tem podpirali. Ocenjujem, da nam je uspelo pomembno napredovati. Izboljšali smo položaj pripadnikov Slovenske vojske in obrnili negativne kadrovske trende ter začeli s konkretnimi dejavnostmi posodabljanja Slovenske vojske.

? KAKO USPEŠNO SE JE OBRAMBNI RESOR SPOPRIJEMAL Z IZZIVI OB EPIDEMIJU COVIDA-19?

Kljub izjemno težkim okoliščinam za delovanje in številnim okužbam se sistem ni zlomil in se je izkazal kot zelo odporen. Najpomembnejša usposabljanja so potekala nemoteno, prav tako smo opravili vse z zakonom predpisane naloge. Obrambni resor je pomembno pomagal v boju proti epidemiji, saj se je Slovenska vojska vključevala v različne aktivnosti, med drugim smo posojali opremo in tudi medicinsko osebje. Seveda je Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje v sodelovanju s Civilno

zaščito opravila pomembno delo z logistično podporo v boju proti epidemiji.

? VAŠA TEŽIŠČNA NALOGA JE BILA TUDI IZBOLJŠANJE RAZMER NA KADROVSKEM PODROČJU. KAKO STE ZADOVOLJNI Z DOSEŽENIM?

Ob prevzemu ministrske funkcije sem se zavedal, da so kadrovske razmere strateško najpomembnejše in da tudi najbolj ogrožajo obrambni sistem. Moja prednostna naloga je bila najti način, kako obrniti negativne kadrovske trende. Od leta 2012 pa vse do leta 2020 je Slovenska vojska žal zapustilo več ljudi, kot se jih ji je pridružilo. Šele zadnji dve leti so kadrovske trendi spet pozitivni. Ker je moje vodilo, da je najboljši promotor Slovenske vojske zadovoljni vojak, so bili ukrepi najprej usmerjeni v izboljšanje položaja njenih pripadnikov. Zato smo spremenili Zakon o obrambi, ki ureja status vojaka po 45. letu, Zakon o službi v Slovenski vojski, ki omogoča nekatere ugodnosti za pripadnike, med drugim povišuje plačo, ter Uredbo o plačnih razredih, s katero so bila odpravljena nekatera plačna nesorazmerja. Kot drugo smo si prizadevali v vojsko pritegniti čim več mladih. Prenovili smo koncept temeljnega vojaškega strokovnega usposabljanja in vzpostavili enotno vstopno točko, pri čemer smo na novo osmislili usposabljanje. Mladi z njim dobijo veliko življenjskih izkušenj, predvsem pa se med vojaškim delom lahko naučijo, da v življenju ni pomemben le posameznik, temveč tudi skupnost. Samo lani se je odzvalo 600 posameznikov, ki so želeli prostovoljno odslužiti vojaški rok v Slovenski vojski. To je velik uspeh, še zlasti

v okoliščinah, ko smo imeli v državi visoko gospodarsko rast in nizko stopnjo brezposelnosti.

? ZAGOVARJALI STE NUJNOST VLAGANJA V OBRAMBNI SISTEM ZA VZDRŽEVANJE IN KREPITEV NACIONALNE VARNOSTI. NA VAŠO POBUDO JE BIL SPREJET ZAKON O ZAGOTAVLJANJU SREDSTEV ZA INVESTICIJE V SLOVENSKI VOJSKI V LETIH 2021-2026. KAJ TA ZAKON DOLGOROČNO POMENI ZA OBSTOJ NAŠE VOJSKE TER IZPOLNJEVANJE NAŠIH MEDNARODNIH ZAVEZ? Pred rusko invazijo na Ukrajino se je mir v Evropi zdel nekaj samoumevnega. Veljalo je prepričanje, da se je po zadnjih balkanskih vojnah Evropa toliko stabilizirala, da vojne na evropskih tleh niso več mogoče. Tudi zato so ljudje obrambno-varnostne teme postavljali na drugo mesto. Zelo slišani so bili glasovi, da nas nihče ne ogroža in da je vsak cent, ki ga vložimo v obrambo in varnost, metanje denarja proč. Prav ta vlaganja nam zagotavljajo mir, ki je prvi pogoj za normalno delovanje družbenih podsistemov – gospodarstva, zdravstva, šolstva in še bi lahko našteval. Oboroženi konflikt v Ukrajini je pokazal, kako prav smo imeli, ko smo opozarjali, da je po desetletju varčevanja, ko so se silovito krčila proračunska sredstva za obrambo, končno čas za skrb za svojo varnost. Kar smo opredelili v Zakonu o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski v letih 2021–2026, ni bilo pretiravanje, to je le skrajni minimum. V Slovenski vojski so izračunali, da bi za uresničitev vsega, kar je bilo zapisano v strateških in planskih dokumentih, potrebovali tri milijarde evrov. To je nekajkrat več, kot smo predlagali v omenjenem zakonu, ki bo omogočil, da bo lahko Slovenska vojska dolgoročno preživela in da se končno začne nujna posodobitev na področjih, ki so bila v zadnjem desetletju v velikem zaostanku.

? TUDI GLEDE DELEŽA SREDSTEV ZA OBRAMBO SLOVENIJA KREPKO ZAOSTAJA OD NATOVIH PRIPOROČENIH DVEH ODSOTKOV BRUTO DOMAČEGA PROIZVODA. PRESENETLJIVO JE NEMČIJA OB ODZIVU NA RUSKO INVAZIJU V UKRAJINI ZA LETOS NAPOVEDALA ZNATEN DVIG SREDSTEV, KI BODO CELO PRESEGLA DVA ODSOTKA. KDAJ BI SE LAHKO TEMU CILJU PRIBLIŽALA SLOVENIJA?

Letos bomo v Sloveniji za obrambne izdatke namenili sredstva v višini 1,3 odstotka bruto domačega proizvoda, za prihodnje leto pa 1,4 odstotka, kar je že predvideno v obeh sprejetih proračunih. Politična zaveza pa je, da bomo leta 2024 za obrambo namenili sredstva v višini 1,5 odstotka bruto domačega proizvoda. Pri tem sledim političnim ciljem treh prejšnjih vlad. V resoluciji o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja smo opredelili, da bomo izdatke do leta 2035 dvignili na dva odstotka bruto domačega proizvoda. Glede na trenutne okoliščine sem že napovedal, da bo treba to mejo z leta 2035 znižati na leto 2030, kar pomeni, da se bodo obrambni izdatki v prihodnosti povečevali za desetinko odstotka bruto domačega proizvoda vsako leto. Na februarskem rednem zasedanju obrambnih ministrov zveze Nata v Bruslju smo razpravljali tudi o sredstvih, ki jih Natove članice namenjajo za obrambo. Po višini izdatkov za obrambo je Slovenija med zaveznicami še vedno na 25. mestu. Po deležu za naložbe pa smo še mesto nižje. Ti podatki so najmočnejši argument vsem tistim, ki trdijo, da vlada troši previsoka sredstva za obrambo.

? KLJUB TEMU SO NEKATERI PREPRIČANI, DA BI TA SREDSTVA LAHKO PORABILI ZA DRUGE NUJNEJŠE NAMENE. KAKO JIM ODGOVARJATE IN ZA KAJ PREDVSEM BO PORABLJEN TA DENAR?

Ob tem, ko je ta vlada namenila več denarja za obrambne izdatke, ni bil prikrajšan noben drugi sektor. Zdravstvo je na primer v tej krizi dobilo rekordno visoka sredstva za delovanje in naložbe. V okviru posodabljanja Slovenske vojske smo se najprej osredotočili na vojaka, ki mu pospešeno zagotavljamo najsodobnejšo osebno opremo in oborožitev. Vlagamo tudi v obnovo starih vojašnic nekdanje Jugoslovanske ljudske armade, ki so dotrajane ter ne ustrezajo pogojem za delo. Za delovanje pehote pa so najpomembnejša vozila. 38 vozil 4 × 4 Oshkosh smo že dobavili, dodatnih 37 smo jih še naročili. V postopku nabave sta tudi novo transportno letalo in vojaška oprema.

? DRŽAVNI ZBOR JE PREJŠNJI MESEC RATIFICIRAL SPORAZUM MED SLOVENIJO IN ORGANIZACIJO ZA SODELOVANJE PRI SKUPNEM OBOROŽEVANJU (OCCAR) ZA NAKUP OKLEPNIKOV, KI POMENI ZAČETEK POSTOPKA NABAVE SREDNJIH OKLEPNIH KOLESNIH VOZIL 8 × 8 BOXER. KAKO ODGOVARJATE NA OČITKE DELA OPOZICIJE, KI TEMU NAKUPU ODLOČNO NASPROTUJE?

V parlamentu smo izvedli vse postopke za nakup vozil 8 × 8. Zdaj čakamo samo še na dokončno ugotovitev ustavnega sodišča, da referendum o ratifikaciji sporazuma ni dopusten, in bitka za vozila 8 × 8 bo dokončno dobljena. Zaradi vseh nagajanj in zlorab postopkov stranke Levica smo v najmanj enoletnem zaostanku pri tej naložbi. Oklepnike 8 × 8 kupujemo, ker so v sodobnih vojskah ta vozila edini način za varen premik vojakov. Nihče ne trdi, da 100-odstotno zaščitijo vsa življenja, izboljšajo pa možnost preživetja na bojišču. Pripadnikom Slovenske vojske moramo zagotoviti najboljšo opremo in pogoje za njihovo varnost. Slovenija kupuje 45 vozil 8 × 8, nam primerljiva država Slovaška pa bo na primer kupila kar 500 takih vozil v prihodnjih nekaj letih.

? ZAKAJ RAVNO NEMŠKO VOZILO BOXER?

Vozilo Boxer je trenutno najboljše vozilo na svetovnem trgu. To je nov model vozil, ki jih kupujemo za nadaljnjih 20 do 30 let uporabe, zato je nesmiselno kupovati že zastarele modele. Z britanskim obrambnim ministrom sva se med njegovim obiskom v Sloveniji pogovarjala, da so tudi v britanski vojski dolgo razmišljali in se na koncu odločili prav za ta tip vozil. Če so vozila dobra za britansko, nemško, nizozemsko in druge zavezniške vojske, ne vidim razloga, da ne bi bila primerna izbira tudi za našo vojsko.

Po višini izdatkov za obrambo je Slovenija med zaveznicami še vedno na 25. mestu. Po deležu za naložbe pa smo še mesto nižje.

? SLOVENIJA JE V DRUGI POLOVICI LANSKEGA LETA PREDSEDOVALA SVETU EVROPSKE UNIJE. KAKO ZADOVOLJNI STE Z DOSEŽKI PREDSEDOVANJA NA OBRAMBEM PODROČJU? Če sta bili nemško in portugalsko predsedovanje Svetu Evropske unije zaznamovani z zaostrenimi epidemičnimi razmerami, ko je bilo veliko sestankov izvedenih kot videoseje na daljavo, je med slovenskim predsedovanjem potekalo več kot 90 odstotkov dogodkov v živo. Prav osebni stiki med udeleženci so pomembno vplivali na dobre rezultate našega predsedovanja. Vesel sem, da smo na Brdu pri Kranju septembra lani na neformalnem srečanju gostili obrambne ministre iz kar 25 držav članic Evropske unije. Udeleženci so v poglobljenih razpravah izpostavili, da mora Evropa več narediti za svojo varnost in obrambo ter da Unija ne sme biti preveč odvisna od zaveznikov na drugi strani Atlantika. Nedvomno je razprava veliko doprinesla k oblikovanju strateškega kompasa, katerega prvi osnutek je bil novembra lani predstavljen prav med našim predsedovanjem. Dovolite mi, da se zahvalim in čestitam vsem zaposlenim na obrambnem ministrstvu, ki so bili vključeni v projekt predsedovanja.

? EVROPSKA VARNOST JE ZNOVA NA PREIZKUŠNJI TUDI OB NEDAVNI RUSKI AGRESIJI NA UKRAJINO, KI VODI V VELIKO HUMANITARNO KRIZO, NAJVEČJO V EVROPI PO DRUGI SVETOVNI VOJNI. SLOVENIJA, KOT TUDI VELIKO DRUGIH DRŽAV, UKRAJINI POMAGA NA RAZLIČNE NAČINE. KAKŠNA JE TA POMOČ? Najprej bi poudaril, da Slovenija Ukrajini pomaga zaradi moralnih in

zgodovinskih razlogov. V Ukrajini se trenutno bije boj za svobodo in demokracijo ter za mednarodno uveljavljen red, da nobena država brez razloga ne more vkorakati na teritorij druge države. Zgodovinski razlogi pa nas vežejo na našo izkušnjo iz obdobja osamosvajanja. Če takrat ne bi imeli zanesljivih partnerjev in prijateljev, ki so nam pomagali tudi z orožjem, ne bi zmogli odbiti napada Jugoslovanske ljudske armade ter postati samostojna in neodvisna država. Zadolžen in ponosen sem, da smo Ukrajini pomagali na tri načine, in sicer materialno, humanitarno in vojaško. Ukrajini smo donirali vojaška sredstva, ki so prvenstveno namenjena za njihovo samoobrambo. Ob tej invaziji je predsednik Ukrajine razpisal splošno mobilizacijo, zato so njihove teritorialne sile potrebovale orožje in osebno vojaško opremo. Donirali smo

jim čelade, puške in strelivo. Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje pa v sodelovanju s Civilno zaščito logistično podpira vse humanitarne akcije ter skrbi za prevoz druge tehnične pomoči v to državo.

? ZVEZA NATO KOT ODZIV NA RUSKO AGRESIJO ŽE KREPI SVOJE SILE V DRŽAVAH ČLANICAH ZAVEZNIŠTVA NA VZHODNEM KRILU. BO TUDI SLOVENIJA OKREPILA VOJAŠKO NAVZOČNOST NA TEM OBMOČJU?

Slovenska vojska ostaja prisotna v Latviji v Natovi misiji Okrepljena prednja prisotnost, in sicer v enakem obsegu kot do zdaj. Junija se bodo slovenskemu kontingentu poleg črnogorskih vojakov, ki so že del našega kontingenta, pridružili še kolegi iz obo-roženih sil Severne Makedonije. Zaveznitvo pa krepi svojo navzočnost tudi v drugih državah na vzhodnem krilu, pri čemer so najbolj izpostavljene Slovaška, Madžarska in Romunija. Slovenija se je odločila okrepiti svojo prisotnost na Slovaškem. S slovaškim obrambnim ministrom sva se med srečanjem v Bratislavi dogovorila, da bo na Slovaškem sodelovalo do 200 slovenskih vojakov. Pred dokončno napotitvijo bo treba pridobiti še soglasje državnega zbora, pri čemer pa ne pričakujem kakršnih koli težav. Po zdajšnjih pričakovanjih bodo slovenski vojaki napoteni na Slovaško do poletja. Tam bodo vključeni v opravljanje nalog predvsem za krepitev odvrtačne države. Misija, podobno kot v Latviji, ne bo statičnega tipa, temveč bo dinamična aktivnost, med katero se bodo naši pripadniki lahko ves čas urili in usposabljali ter preverjali svojo povezljivost z zavezniki vojskami. Take napotitve niso samo pomoč zaveznikom, temveč koristijo dvigu usposobljenosti naše vojske.

? OB KRIZI V UKRAJINI, V KATERO SO ZDAJ UPRTE OČI SVETOVNE JAVNOSTI, NE SMEMO POZABITI NA RAZMERE NA ZAHODNEM BALKANU, SAJ LAHKO DOGAJANJE V UKRAJINI VPLIVA TUDI NA STABILNOST IN VARNOST V TEJ REGIJI. ALI NAMERAVAMO OKREPITI SVOJ PRISPEVEK NA BALKANU?

Ruska invazija na Ukrajino lahko posredno oslabi varnost in stabilnost v drugih predelih sveta, saj je sestavni del ruskega delovanja tudi preusmerjanje

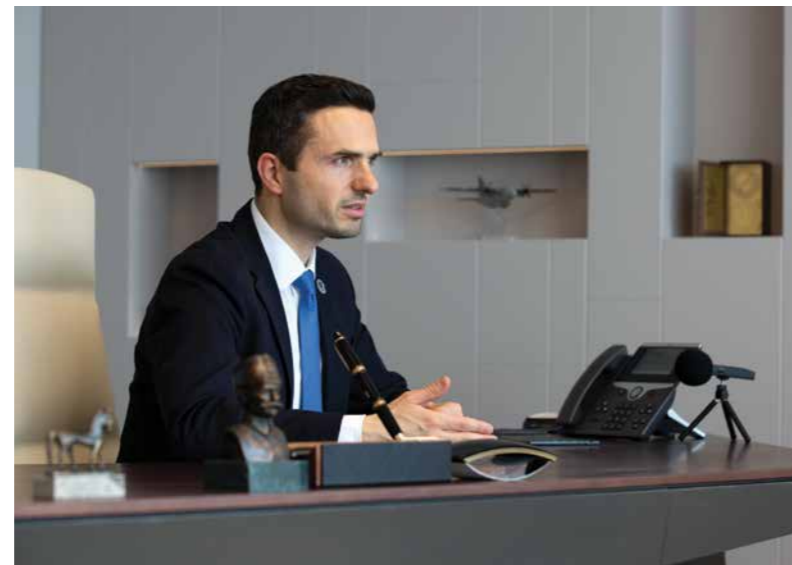
pozornosti. S tem, ko bi zanetili neki konflikt na drugem koncu Evrope ali sveta, bi preusmerili pozornost od Ukrajine, zato moramo biti na to pozorni. To niso samo moja opažanja, temveč lahko to v zadnjem obdobju vidimo zlasti v Bosni in Hercegovini, kjer se krepi politična napetost, ki se lahko prenese tudi na narod. Zato je Eufor ravnal preventivno in v to državo napotil dodatnih 500 rezervnih vojakov. Med njimi za zdaj ni Slovencev. Slovaška pa ima v tej dodatni Euforjevi rezervi 100 vojakov. Na podlagi dogovora, če se bo to izkazalo za potrebno, bo Slovenija prevzela del slovaškega bremena na misiji v Bosni in Hercegovini, saj je Slovaška kot soseda Ukrajine trenutno hudo obremenjena.

? ALI MENITE, DA SE KONFLIKT LAHKO PRENESE ČEZ MEJE UKRAJINE TUDI PROTI ZAHODU, ČE NE BO DOSEŽENEGA PREMIRJA?

Ta konflikt se je v drugih oblikah že prelil čez ukrajinske meje. Prva stvar, ki jo neposredno čutimo v Evropi, je begunski val. Druga posledica ukrajinske vojne je gospodarska kriza, ki se že kaže v preskrbi z energenti in prehrano. Ali se lahko konflikt fizično razširi v Evropo? Obstajajo zelo resni znaki, da se lahko. Na to kažejo trenutne vojaške operacije v Ukrajini, ki gredo v smeri Moldavije, s polotoka Krim ruske sile prodirajo proti severozahodu, kjer leži Pridnestrška republika, v kateri je že stacioniranih veliko ruskih vojakov. Naslednja tarča Rusije je lahko Moldavija in nadaljnje aktivnosti bodo odvisne od ruskih vojaških uspehov. Ob morebitnih Putinovih uspehih ne bi povsem odpisal možnosti, da bi poskušal povezati Kaliningrad z osrednjim delom Rusije, kar bi pomenilo neposreden poseg na ozemlje zaveznitva. Zato si v Natu prizadevamo, da se oboroženi konflikt zadrži znotraj meja Ukrajine.

? KAKŠNI VTISI VAS VEŽEJO NA MINISTRSKI MANDAT, KI SE POČASI IZTEKA, SAJ SO PRED VRATI PARLAMENTARNE VOLITVE?

Vtis imam, da sem šele dobro začel delati, zato ne nameravam nikamor oditi. Začete projekte bi rad dokončal v naslednjem mandatu. Bi pa se ob koncu lepo zahvalil vsem sodelavcem, ne le iz mojega kabineta, temveč iz vseh notranjih organizacijskih enot ter organov v sestavi. Čeprav sem bil ob prihodu na ministrstvo nov in nepopisan list ter zaposleni niso natančno vedeli, kaj lahko od mene pričakujejo, so me dobro sprejeli in mi dali priložnost, da smo s skupnimi močmi dosegli zelene cilje. Hvala vsem.

NAJMOČNEJŠE ORODJE ZAVEZNIŠTVA JE ENOTNOST

BESEDILO SSK, Nato in STA
FOTO Nato

Obrambni ministri zveze Nato so se v sredo, 16. marca, srečali na izrednem zasedanju v Bruslju. Osrednja tema pogovorov je bila ruska invazija na Ukrajino, ki ji je veliko članic zaveznitva že začelo pomagati z orožjem in vojaško opremo. Ministri so govorili tudi o kratkoročni in dolgoročni zavezniki drži ter odzivanju na razmere glede na nove varnostne okoliščine. Srečanja se je udeležil tudi slovenski obrambni minister mag. Matej Tonin, ki je poudaril, da je najmočnejše orodje zaveznitva enotnost.

Obrambni ministri Nata so najprej govorili o odzivih na rusko invazijo na Ukrajino. Srečanje je potekalo v razširjenem formatu s partnerji, in sicer s Finsko in Švedsko, ki nista Natovi članici, vendar z zaveznitvom tesno sodelujeta, ter z Evropsko unijo, Gruzijo in Ukrajino. V razpravah so poudarili, da je mednarodna skupnost združena v obsojanju ruskega napada na Ukrajino. Spodbuden je zlasti hiter in odločen odziv mednarodne skupnosti, ki že kaže posledice za ruski režim. Nujni pa bodo še nadaljnji odločni ukrepi. »Najmočnejše orodje zaveznitva je enotnost,« je po prvem zasedanju povedal minister Tonin in dodal, da je za končanje vojne treba še naprej pomagati Ukrajini po svojih najboljših močeh. »Spodbujamo uvajanje učinkovitih sankcij, ki bi oslabile Putinov vojaški stroj,« je poudaril. Izpostavil je še, da ne smemo pozabiti na pogumne Ruse, ki se doma upirajo nesmiselni vojni, zato je bila nujnost po

? Ukrajinski obrambni minister je po videopovezavi poročal o trenutnih razmerah.

obveščanju ruske javnosti o dejstvih izpostavljena tudi v razpravi na zasedanju. Na srečanju je po videopovezavi sodeloval ukrajinski obrambni minister Oleksij Reznikov, ki je poročal o trenutnih razmerah v državi. Ukrajina je že predstavila seznam opreme, ki jo nujno potrebuje, da lahko zagotovi svoje obrambne zmogljivosti, prav tako Ukrajinci pričakujejo, da jim bo zahod pomagal v materialnem smislu, saj se borijo tudi za zahodnoevropske vrednote. V drugem delu zasedanja so ministri trideseterice razpravljali o konkretnih ukrepih za dolgoročno krepitev varnosti na Natovih operativnih področjih. Govorili so o prilaganju odvrtačne in obrambne države, pri čemer so bili poudarjeni srednjeročna in dolgoročna drža ter odzivanje na spremenjene varnostne razmere v luči vse agresivnejše države Rusije. Ministri so vojaške oblasti članic zadolžili za pripravo predlogov glede dolgoročne zaveznike države do junjskega vrha Nata, ki bo potekal v Madridu. Minister Tonin je po zasedanju povedal, da obrambni ministri Natovih članic ostajajo trdno zavezani 5. členu Severnoatlantske pogodbe, ki določa, da bi napad na enega pomenil napad na celotno zaveznitvo. »Naša zaveza je jasna – branili bomo vsak centimeter držav članic,« je še dodal. Na zasedanju so zaradi poslabšanja varnostnih razmer obravnavali tudi vprašanje o višini obrambnih izdatkov, ki jih Natove države članice postopno povečujejo. »Nemčija bo po ruskem napadu na Ukrajino zgodovinsko namenila dva odstotka bruto domačega proizvoda za obrambne izdatke. Druge države pa delež bruto domačega proizvoda, namenjenega obrambi, še povečujejo,« je pojasnil minister Tonin in dodal, da sta dva odstotka podlaga, in ne več meja. Slovenija bo predvidoma do leta 2024 obrambne izdatke počasi zvišala do 1,5 odstotka bruto domačega proizvoda, mejo dveh odstotkov za obrambo pa naj bi dosegli do leta 2030. Vojna v Ukrajini je pokazala tudi na nujnost krepitev dolgoročne obrambne države in zaščite vzhodnega krila zaveznitva. Ministri so tako razpravljali tudi o preusmerjanju misije Okrepljena prednja prisotnost iz odvrtačne v bolj obrambno držo, pri čemer je treba še povečati številčnost sil in ob tem namestiti dodatne zmogljivosti, da bo zaveznitvo obrambo svojih članic lahko zagotavljalo v polnem obsegu. Da se obrani vzhodno krilo Nata, se bo podobna bojna skupina zveze Nato oblikovala tudi na Slovaškem, kamor bo tudi Slovenija v okviru Natove misije napotila svoje vojaške sile.

NEKINETIČNI BATALJON V KFORJU

BESEDILO IN FOTO pripadniki nekinetičnega bataljona v 44. kontingentu Slovenske vojske v Kforju

Nekinetični bataljon kot samostojna enota v strukturi sil Kfor deluje od druge polovice leta 2019. Oblikovan je bil na podlagi predhodnih enot, imenovanih združeni regionalni odred. Trenutno delujeta v strukturi sil Kfor dva nekinetična bataljona, in sicer eden v sestavi vzhodnega regionalnega poveljstva in drugi znotraj zahodnega regionalnega poveljstva. Bataljona v svoji sestavi združujeta skupine za povezavo in nadzor, ki delujejo na svojih območjih odgovornosti. Ta so po navadi omejena na občine ali več manjših občin skupaj. Nekinetični bataljon v sestavi vzhodnega regionalnega poveljstva deluje pod poveljevanjem vodilne države ZDA in mu od ustanovitve leta 2019 poveljuje slovenski častnik. Trenutni poveljnik bataljona v okviru 44. kontingenta Slovenske vojske v Kforju je podpolkovnik Jure Rosulnik, poslanstvo bataljona pa je stalno sodelovanje z lokalnim prebivalstvom na območju odgovornosti, in sicer z namenom zbiranja informacij ter zagotavljanja zgodnjega opozarjanja glede potencialnih kritičnih razmer za potrebe poveljnika Kforja.

BATALJON PREPOZNAVAN KOT ENOTA NA TEŽIŠČU DELOVANJA

Nekinetični bataljon vzhodnega regionalnega poveljstva trenutno v svoji sestavi združuje 18 skupin za povezavo in nadzor, v katerih delujejo pripadniki vojsk iz sedmih držav. Skupine pokrivajo 23 občin v skupni

Postroj pripadnikov nekinetičnega bataljona v bazi Novo Selo

površini več kot polovica Kosova. K območju odgovornosti spadajo tudi srbske občine na severu Kosova, v katerih je po navadi največ napetosti, ter glavno mesto Priština, ki je središče demonstracij in izražanja nezadovoljstva nad delom kosovskih ustanov. V prihodnjih mesecih naj bi se območje odgovornosti bataljona povečalo še za tri občine, ki trenutno spadajo v območje odgovornosti zahodnega regionalnega poveljstva. Pomembno je poudariti, da skupine za povezavo in nadzor ne le zbirajo obveščevalne podatke, temveč opravljajo

svoje poslanstvo odkrito, v okviru patrolj in vsakodnevnih stikov z lokalnim prebivalstvom. Skupine tudi sestankujejo s predstavniki vladnih in nevladnih organizacij na območju odgovornosti, pripravljajo ter organizirajo projekte civilno-vojaškega sodelovanja, poročajo o stanju prevoznosti cest in po potrebi sodelujejo z manevrskimi enotami. Natančna opredelitev nalog skupin je opredeljena v posebnem Standardnem operativnem postopku misije Kforja št. 1237. Kljub delovanju v zaostrenih razmerah covid-19 skupine za povezavo in nadzor na mesec opravijo več kot 1500 patrolj, več kot 4000 ur delujejo na nalogah na območju odgovornosti, pri tem pa naredijo več kot 50.000 operativnih kilometrov.

Med trenutnim delovanjem misije Kforja ima nekinetični bataljon velik pomen. Znotraj vzhodnega regionalnega poveljstva so ameriški poveljniki prepoznali bataljon kot enoto, ki je na težišču delovanja. Skladno s tem so jo okrepi tako, da so dodali moštvo v sestavo poveljstva bataljona. V osnovni formacijski strukturi bataljon nima predvidenega poveljstva, ker je bila formacija narejena po vzoru nekdanjih združenih regionalnih odredov, zato obsega zgolj poveljnika bataljona z ožjo podporno ekipo, ki jo sestavljajo namestnik in voznik ter 18 skupin za povezavo in nadzor. Z dodatnim moštvom iz sestave vzhodnega regionalnega poveljstva pa nekinetični bataljon že nekaj rotacij deluje z ustreznim poveljstvom in vmesno linijo poveljevanja, ki jo predstavljajo poveljniki skupin za povezavo in nadzor. Tako je dosežena optimizacija delovanja bataljona, zagotovljena raven načrtovanja in spremljanja delovanja bataljona, izboljšana sta tudi poveljevanje in kontrola. Podpora z moštvom, ki jo zagotavlja vzhodno regionalno poveljstvo za delovanje bataljona, se bo končala leta 2022, kar pomeni, da bi bilo treba formalno urediti ustrezno formacijo za optimalno delovanje nekinetičnega bataljona v prihodnosti. Ker se strukture enot, tudi nekinetičnega bataljona znotraj misije Kforja, nenehno spreminjajo in prilagajajo, bi bila v prihodnosti nujna izpopolnitev nekinetičnega bataljona. Za doseg tega bi bilo treba bataljonu dodati zmogljivosti za civilno-vojaško sodelovanje ter psihološke in informacijske operacije, s čimer bi bataljon presegel trenutno delovanje, ki temelji na spremljanju razmer na območju odgovornosti, ter pridobil zmogljivosti za ustvarjanje želenih nekinetičnih učinkov. Poveljnik nekinetičnega bataljona podpolkovnik Jure Rosulnik je delovanje enote po skoraj petih mesecih delovanja ocenil kot zelo uspešno, saj bataljon uspešno opravlja svoje poslanstvo skozi uresničevanje poveljnikove namere, ki je osredotočena na ustvarjanje učinkovitosti pri delu patrolj, in ne samo na kvantitativni vidik prisotnosti na območju delovanja enot ter na zaščito svojih sil. »Pri tem je pomemben del usposabljanje, ki zagotavlja prvi pogoj za zagotavljanje zaščite sil. Ob glavnih nalogah so v bataljonu izvajali še mesečna streljanja enot, tečaje za bojiščne reševalce, usposabljanja iz postopkov medicinske evakuacije, delovanja taktično-operativnega centra ter delovanja v zimskih razmerah,« je povedal poveljnik bataljona. V bataljonu so bile vse zahtevnejše naloge opravljene kot operacije, za katere se je izvedel postopek vojaškega procesa odločanja v angleškem jeziku. Dvigu usposobljenosti in razvoju vodstvenega kadra so bili namenjeni dogodki za razvoj voditeljstva, ki jih je vodil poveljnik z ožjimi sodelavci. »Morala v bataljonu je na visoki ravni in bataljon je pripravljen na sklepno fazo misije,« je še dodal podpolkovnik Rosulnik.

DELOVANJE V POVELJSTVU NEKINETIČNEGA BATALJONA

Pripadniki 44. slovenskega kontingenta v Kforju delujejo znotraj poveljstva bataljona kot vodje sektorjev S1 in S4, en pripadnik pa je bil dodan v sektor S3 kot podčastnik za operativne zadeve. Kot je povedal višji štabni vodnik Miha Mayer, zahteva delovanje v mednarodnem poveljstvu, sestavljenem iz pripadnikov različnih nacij, koordinacijo na različnih ravneh navzgor in navzdol. Za zagotavljanje vzdržnosti delovanja taktično-operativnega centra,

ki spremlja premik svojih sil in poroča o incidentih na območju delovanja, se je večkrat pokazala potreba po delovanju pripadnikov iz drugih sektorjev. »Na trenutke je bilo povsem običajno, da vodja sektorja S1 ali S4, podčastnik Slovenske vojske, začasno prevzame delo podčastnika za spremljanje razmer in usklajuje delo skupin za povezavo in nadzor na terenu ter komunicira z njimi v angleškem jeziku,« je povedal višji štabni vodnik Mayer. V nekinetičnem bataljonu se večkrat opravi vojaški proces odločanja za potrebe načrtovanja operacij, ki poteka v angleškem jeziku, prav tako izdaja ukaza. Med načrtovanjem operacij je izvedba vseh korakov koristna za štab in za poveljnike na območju odgovornosti, ki sodelujejo pri pripravi ukaza od faze preigravanja. Proces je standardiziran in vključuje vse sektorje ter pripadnike poveljstva. Skladno s poslanstvom enote je naloga bataljona čez skupine za povezavo in nadzor spremljati razmere na terenu za potrebe nadrejenega poveljstva. Delovanje taktično-operativnega centra je kljub maloštevilčnosti in večnacionalni sestavi po več mesecih skupnega delovanja usklajeno, procesi potekajo utečeno in integrirano. Hkrati pripadniki poveljstva skrbijo, da so med seboj čim bolj zamenljivi, učijo se drug od drugega ter si izmenjujejo izkušnje. Pripadniki poveljstva so v kratkem času dosegli kohezijo, s katero so sposobni voditi operacije na območju odgovornosti.

PRIPADNIKI SLOVENSKE VOJSKE MED PREBIVALSTVOM CENJENI, SPOŠTOVANI IN DOBRO SPREJETI

Slovenska vojska v okviru nekinetičnega bataljona zagotavlja kader za delovanje skupin za povezavo in nadzor K3 (Vučitrn), K6 (Leposavič), K11 (Gračanica, Kosovo Polje) ter K15 (Srbica), ki so nastanjene in delujejo iz baze Novo Selo v Vučitrnu. Skupna ocena trenutnih poveljnikov skupin je, da so pripadniki Slovenske vojske prav zaradi profesionalnosti, dobrega poznavanja in razumevanja zgodovinskih okoliščin in jezika med lokalnim prebivalstvom vseh etničnih skupnosti zelo cenjeni, spoštovani ter povsod dobro sprejeti. Delo skupin obsega spremljanje razmer na terenu, sodelovanje z lokalnim prebivalstvom in spoprijemanje z njihovimi

vsakdanjimi težavami. Med terenskim delom so pripadniki v neposrednem stiku s prebivalci območja delovanja, varnostnimi organi, kot je kosovska policija, občinskimi ustanovami, nevladnimi organizacijami, gospodarskimi družbami in podjetji, zdravstvenimi, socialnimi, vzgojnimi in kulturnimi ustanovami ter s pomembnimi predstavniki oblasti na območju delovanja. Tako skupine za povezavo in nadzor zagotavljajo kakovostno sliko stanja občin glede politike, vojske, ekonomije, sociale, informiranosti in infrastrukture. Med dnevnim stikom z lokalnim prebivalstvom skupine zberejo veliko kakovostnih informacij, ki prispevajo k uresničitvi poslanstva nekinetičnega bataljona, to je zagotavljanje situacijskega zavedanja in zgodnjega opozarjanja. Občasno pripadniki skupin tudi zagotavljajo pomoč prebivalstvu s ciljem razvoja ali zagotavljanja boljših zdravstveno-socialnih pogojev v okviru različnih projektov civilno-vojaškega sodelovanja, pri čemer imajo prav te skupine najpomembnejšo operativno in logistično funkcijo.

Skupini za povezavo in nadzor K6 poveljuje nadporočnik Alex Bobnjar, odgovorna pa je za območje občine Leposavič, ki meri 750 kvadratnih

kilometrov. Občina leži na skrajnem severu Kosova in meji na Srbijo. Večinsko prebivalstvo je srbsko govoreče. Občina Leposavič je ena izmed štirih občin na severu Kosova, v kateri živi večinoma srbsko prebivalstvo. Tu se zgodi največ incidentov, ki vplivajo na varno okolje in svobodo gibanja, zato je tudi na težišču delovanja nekinetičnega bataljona. Tako so imeli v občini v zadnjem obdobju težave pri oskrbovanju z električno energijo ter težave, povezane z registracijo prehodov med Srbijo in Kosovom ter z organiziranim kriminalom. Skupina za povezavo in nadzor si je v tej rotaciji zadala cilj, da s svojim delom čim bolj pomaga lokalnemu prebivalstvu. V okviru civilno-vojaškega sodelovanja so pomagali gasilskemu društvu v Leposaviču. Pripadniki Slovenske vojske so potrebno opremo poiskali v Sloveniji. Na svojo pobudo so v Pomurju, od koder je poveljnik, z domačimi lokalnimi gasilskimi društvi zbrali opremo v vrednosti več kot 10.000 evrov. Prebivalci občine Veržej pa so zbrali več kot 800 evrov, ki jih bodo pripadniki Slovenske vojske namenili za nakup dodatne opreme za pomoč gasilcem pri opravljanju dela. Zbrana oprema bo gasilskemu društvu občine Leposavič predana ob koncu meseca in bo povečala njegovo operativnost.

4 Predaja šolskih potrebščin osnovni šoli v kraju Krasalić

Skupina za povezavo in nadzor K11, ki ji poveljuje major Edvard Arnuga, deluje v občinah Gračanica in Kosovo Polje. To sta dve manjši ter po legi in velikosti zelo podobni občini. Občina Kosovo Polje se imenuje tako po največjem kraju, v katerem je tudi sedež občine. Gre za zelo gosto naseljeno mesto, ki je predmestje oziroma podaljšek glavnega mesta Kosova. Druga naselja v občini so zelo gosto naseljene vasi, v katerih živi pretežno albansko prebivalstvo, z izjemo majhne srbske vasi Kuzmin. Občina je za kosovske razmere razmeroma bogata, saj je zaradi bližine glavnega mesta, avtocestne povezave in letališča zelo privlačna za investitorje. Na drugi strani pa imajo zato tudi težave, saj posodabljanje infrastrukture ne zmora slediti hitremu priseljevanju. Težave se pojavljajo tudi v okoliških vaseh, saj so lokalne oblasti osredotočene na mesto. Tako se v mestu poleg števila prebivalstva večata brezposelnost in kriminal. Po stopnji kriminala je Kosovo Polje na drugem mestu, takoj za Prištino. Težke ekonomske razmere so past za mladino, ki lahko hitro zaide v kriminal in droge. V takih razmerah je pogosta medetnična nestrpnost, zato sta stalna prisotnost na terenu in komunikacija z lokalnimi avtoritetami in prebivalstvom zelo pomembni. Občina Gračanica je posebnost, saj je bila »ustvarjena« z Ahtisaarijevim načrtom kot občina, ki združuje srbske vasi na centralnem Kosovu. Administrativno središče je kraj Gračanica, ki je to postal zaradi spleta okoliščin. Občina ima večinsko srbsko prebivalstvo, v njej pa živi tudi veliko pripadnikov romske in albanske skupnosti. Je pretežno agrarno območje, industrije skoraj ni. Največja težava prebivalcev je visoka brezposelnost, saj so službe za srbsko skupnost praviloma na voljo le v lokalni samoupravi ter zdravstvu in šolstvu, ki sta še pod pristojnostjo vzporedne srbske uprave. To je pomembna značilnost občine Gračanica, saj se na njenem ozemlju stikajo kar tri vzporedne srbske

občine, in sicer Priština, Kosovo Polje in Lipljan, zato na območju občine delujejo kar štiri župani, en kosovski in trije srbski. Vsi štiri so iz vrst Srbske liste, kar razmere še otežuje. Podobno kot v vseh drugih občinah sta tudi tu največji težavi brezposelnost in pomanjkanje perspektive za mlade, ki po pravilu zapuščajo Kosovo ob prvi priložnosti.

Skupini za povezavo in nadzor K15 poveljuje major Peter Siter. Območje delovanja skupine je občina Srbica, ki obsega 378 kvadratnih kilometrov. V občini živi 52.700 prebivalcev, ki so v 99,2 odstotka albanske narodnosti, 0,5 odstotka jih je srbske narodnosti, preostali delež pa je razdeljen na prebivalce romske narodnosti – Aškali in dve družini bosanske narodnosti – Bošnjaki. V občini prevladuje islamska vera in v vsaki večji vasi je mošeja. Skupno jih je na območju občine 19. V srbskih vaseh na severozahodnem delu občine je pravoslavna cerkev svetega Nikolaja ter v neposredni bližini mesta Srbica samostan Dević, ki je tudi objekt pod Unescovim varstvom ter tako posebnega pomena za nadzor skupine. Skupina za povezavo in nadzor v Srbici na svojem območju delovanja sodeluje s 33 osnovnimi in štirimi srednjimi šolami, ki delujejo po učnem programu Republike Kosovo v albanskem jeziku, in z dvema osnovnima in eno srednjo šolo, ki izvajata učni program Republike Srbije izključno v srbskem jeziku. Skupina pri svojem delu spremlja delovanje zdravstvenih ustanov v občini, in sicer v glavnem medicinskem centru v Srbici, petih ambulantah družinske medicine in osmih zdravstvenih postajah ter dveh zdravstvenih postajah v srbskih vaseh Banja in Suvo Grlo. Infrastrukturo v občini, in sicer cestno in električno omrežje, vodovod, ravnanje z odpadki, kanalizacijo, čistilne naprave, so v zadnjem času delno prenovili oziroma je še v gradnji. Glavne težave v občini so visoka brezposelnost, ki znaša od 65 do 70 odstotka, pomanjkanje zdravnikov, izseljevanje iz vasi v večja mesta in tujino, pomanjkanje vode ter nerazvitost srbskih enklav Banja in Suvo Grlo. V občini tudi ni večje industrije, ki bi omogočala delovna mesta in zmanjšala nezaposlenost med ljudmi. Večji delež prebivalstva se ukvarja s kmetijstvom, predvsem pa sta v ospredju živinoreja ter pridelava sadja

Podelitev medalje za mednarodno sodelovanje odhajajočemu poveljniku vzhodnega regionalnega poveljstva polkovniku Hopkinsu

Donacija gasilske opreme za gasilsko brigado v Srbici

in zelenjave. Skupina za povezavo in nadzor v Srbici je med delovanjem izvedla nekaj projektov civilno-vojaškega sodelovanja. Tako so v Srbici mladinskemu centru donirali opremo, gasilski brigadi pa gasilsko opremo, v Banji so donirali športno opremo za center, po šolah v občini pa opravili več manjših donacij šolskih potrebščin.

Skupina za povezavo in nadzor K3, ki deluje v občini Vučitrn, je tako kot druge skupine sestavljena iz treh podskupin in ji poveljuje major Boris Majcen. Ekipe delujejo po principu rotacij, dopoldan in popoldan, saj se območje delovanja začne z izhodom skozi vrata baze Novo Selo. Baza, v kateri so nastanjene vse slovenske skupine za povezavo in nadzor v vzhodnem regionalnem poveljstvu, namreč leži v občini Vučitrn. Največji težavi občine sta onesnaženost okolja in potepuški psi, ki so agresivni in otežujejo običajno življenje ljudi. Zato

je skupina v Vučitrnu v sodelovanju z lokalno veterinarsko kliniko izvedla projekt za podporo reševanja problematike potepuških psov. Ta občina je ena večjih na Kosovu, saj meri 345 kvadratnih kilometrov in ima skoraj 70.000 prebivalcev. Tam živijo večinoma kosovski Albanci, manjša skupnost kosovskih Srbov šteje približno 1000 prebivalcev v štirih enklavah. Skupini, ki deluje v tej občini, pri komunikaciji s kosovskimi Albanci pomagata dva prevajalca.

DELO BATALJONSKEGA PODČASTNIKA V MEDNARODNEM OKOLJU ZANIMIVO IN POLNO IZZIVOV

Nalogo bataljonskega podčastnika v nekinetičnem bataljonu vzhodnega regionalnega poveljstva opravlja višji praporščak Andrej Jurjevič. Njegovi temeljni dolžnosti sta poveljnik skupine in namestnik poveljnika skupine za povezavo in nadzor v Leposaviču. Višji praporščak

Jurjevič je pojasnil, da je delo bataljonskega podčastnika v mednarodnem okolju zanimivo in polno izzivov, predvsem pa ima veliko dodatnega dela. Njegov delovni dan se začne zgodaj zjutraj in se pogosto konča pozno zvečer. Vsako jutro in tudi zvečer se s poveljnikom bataljona usklajujeta ter prejmeta usmeritve in predvsem poudarke, ki so pomembni za delo enote in bataljonskega podčastnika. Je tudi glavni svetovalec poveljniku pri vodenju in poveljevanju enoti. Vsak mesec organizira obveščanje vojakov in podčastnikov 44. kontingenta Slovenske vojske v Kforju v bazi Novo Selo. Pri delu je bataljonski podčastnik razumevajoč in potrpežljiv, saj mora poenotiti različna nacionalna pravila. Enkrat na mesec organizira tudi izbor najboljšega vojaka in podčastnika bataljona. Na izboru sodeluje in odloča sedem najvišjih podčastnikov nacij, ki predstavljajo skupine za povezavo in nadzor v bataljonu. Priprava na izbor najboljšega vojaka in podčastnika zahteva veliko administrativnega dela in transparentnosti. »V izborih smo pripadniki Slovenske vojske iz štirih skupin za povezavo in nadzor vsekakor zelo prepoznavni ter uspešni,« je pojasnil višji praporščak Jurjevič. Decembra 2021 je v izboru za najboljšega vojaka zmagal vojak Igor Puhek, januarja 2022 je bil najboljši vojak nadesetnik Jura Šmon in najboljši podčastnik štabni vodnik Danilo Ganc. Februarja 2022 je bil najboljši podčastnik bataljona štabni vodnik Andrej Grešak, ki je bil izbran tudi za najboljšega podčastnika na ravni vzhodnega regionalnega poveljstva in najboljšega podčastnika misije Kforja. Vsekakor je to izjemen uspeh pripadnikov slovenskega kontingenta na Kosovu.

VITEZI IZVEDLI TAKTIČNO BOJNO STRELJANJE V ZAHTEVNIH POGOJIH

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO poddesetnica Klavdija Rus

Marca je na Bloški Polici in Počku potekalo taktično usposabljanje pehotnih oddelkov 20. pehotnega polka 72. brigade Slovenske vojske. Poudarjena sta bila stopnjevanje strelskega usposabljanja ter delovanje podnevi in ponoči, na preprostem terenu in pogodzenem območju ter v čim bolj realističnih bojnih razmerah. Vrhunec dvotedenskega urjenja je bilo 17. marca taktično bojno streljanje oddelkov s premikom po zraku. Taktično strelsko usposabljanje bodo vitezi nadaljevali še konec leta.

Poveljnik 20. pehotnega polka podpolkovnik Andrej Krivec je pojasnil, da sta bila cilja usposabljanje oddelkov v čim bolj realističnih razmerah ter izvedba bojnega streljanja podnevi in ponoči. Predvsem nočno streljanje je bilo večji izziv, saj je potekalo tudi po pogodzenem območju, pri čemer sta premikanje in izvedba še zahtevnejša. »Delovanje v nočnih pogojih je kazalnik usposobljenosti enote in je zelo pomembno, saj večina spopadov poteka ponoči. Tako sledimo cilju, da so enote usposobljene za delovanje v najtežjih razmerah. Streljanje po gozdu je višja stopnja, v nočnih pogojih po gozdu pa tako rekoč najvišja raven strelskega usposabljanja.« je pojasnil poveljnik. Strelsko usposabljanje je temeljilo na stopnjevanju, kar pomeni, da se je začelo s pristreljevanjem oborožitve, sledilo je streljanje v paru na Bloški Polici – na nezahtevnem zemljišču oziroma čistini, podnevi in ponoči – ter streljanje parov v gozdu podnevi in ponoči. Podobno usposabljanje je sledilo še na ravni skupine in se končalo z oddelčnim taktičnim bojnim streljanjem z vključenim premikom oddelkov po zraku.

STOPNJEVALI STRELSKO USPOSABLJANJE

Poveljnica poveljniško-logistične čete v 20. pehotnem polku stotnica Teja Monika Rajh je bila v ponedeljek v drugem tednu usposabljanja vodja streljanja parov na četrti stopnji v dnevnih in nočnih pogojih na pogodzenem območju. »Na tej stopnji prehajamo na zahtevnejši teren, na pogodzeno območje. Gre za nadgradnjo po strokovni, veščinski in strelski plati, za pripadnike pa predstavlja večji izziv,« je pojasnila. Opisala je tudi stezo, na kateri so se usposabljali strelski pari: »Dolga je bila okoli 250 metrov, prvih 100 metrov je potekala po gozdu, nato je bilo nekaj čistine. Pripadniki so morali zadeti šest tarč v gozdu in tri robotske premične tarče. Na koncu sta sledila še napad na bunker in uporaba vadbene ročne bombe.« Povedala je, da je že načrtovanje takega usposabljanja zahtevno, saj je bilo treba pripraviti dokumentacijo, poskrbeti za logistiko, prav tako je bilo treba na delovanje pripraviti tudi organe na strelišču, posebej varnostne nadzornike. Pri najzahtevnejši obliki strelskega usposabljanja, kot je taktično bojno streljanje, pri katerem se uporablja ostro strelivo, je varnost zelo pomembna. Manever strelskega para spremljajo varnostni nadzorniki, vodja streljanja in drugi opazovalci. Stotnica je pohvalila pripadnike 20. pehotnega polka, ki so se na zahtevnem terenu in v nočnih razmerah odlično znašli: »Dobro so izvajali taktične premike, komunicirali in poročali o sovražniku. Streljanje je bilo opravljeno varno in učinkovito, cilji so bili dosežni.

Pripadniki so pokazali veliko vedoželjnosti in motivacije. Tako usposabljanje nam je vsem v zadovoljstvo ter nam daje motivacijo za dvig strelske in taktične usposobljenosti.« Poveljnica je še povedala, da so imeli v svojih vrstah tudi nekaj novincev, ki so jim pomagali izkušeni pripadniki. Višji vodnik Gregor Jelen, poveljnik oddelka v 2. pehotni četi, je pojasnil, da so se priprave na terensko usposabljanje začele že pred več kot mesecem dni. »Začeli smo se pripravljati na individualni ravni in potem strelsko usposabljanje stopnjevali. Streljanje parov je prehod na taktično bojno streljanje: dva pripadnika se premikata po bojišču in izvajata vse taktične postopke ter delujeta po tarčah. Z uspešnim zaključkom imamo izpolnjene pogoje za streljanje skupine in nadgradnjo usposabljanja

◀ Streljanje je potekalo tudi ponoči, pri čemer so si pomagali z nočnogledi in laserskimi namerilnimi napravami.

s taktičnim bojnim streljanjem oddelkov. Smo ena prvih enot, ki izvaja usposabljanje na tej ravni, torej na pogodzenem območju in tudi ponoči. Za potrebe nočnega delovanja uporabljamo nočnogled in laserske namerilne naprave. Z njimi lociramo tarče, laserji imajo tudi možnost osvetljevanja tarče, naprave pa delujejo na podlagi infrardeče svetlobe. Tako usposabljanje je zelo pomembno za enoto, zahtevnost tega pa daje pripadnikom dodatno motivacijo,« je pojasnil poveljnik oddelka. Dodal je, da se želijo čim bolj približati realističnim razmeram na bojišču, in opisal še scenarij taktičnega bojnega streljanja na ravni oddelka, ki je pripadnike čakalo predzadnji dan usposabljanja. »Začnemo z izdajo ukaza, oddelek se premakne po zraku na določeno lokacijo, s katere sledi

start s pripravljenega območja do točke, na kateri oddelek ognjeno deluje. Ob pehotnem manevru je bila predvidena ognjena podpora, in sicer uporaba puškomi-traljevov MAG za streljanje čez svoje enote kot simulacija sovražnega ognja ter magov ob boku svojih enot kot podpora sosednje enote. Zagotovljeno smo imeli podporo Rodovskega bataljona 72. brigade z osvetljevanjem z minometi, inženirci pa bi poskrbeli za imitacije eksplozij sovražnega artilerijskega ognja. Predvidena je bila tudi uporaba protiklepnega orožja RGW in bojnih ročnih bomb. Vendar to zaradi visoke požarne ogroženosti naravnega okolja tokrat žal ni bilo mogoče. Manever pehote ostaja nespremenjen, pogoji bodo enaki in ne bodo bistveno spremenili ciljev, ki jih želimo doseči,« je še pojasnil poveljnik oddelka. Tudi on je poudaril pomen varnosti ob bojnem streljanju in povedal, da so ocenjevalci pohvalili izvedbo zahtevnega strelskega usposabljanja. Z njim je bil zelo zadovoljen tudi poveljnik 20. pehotnega polka podpolkovnik Andrej Krivec, ki je poudaril, da so bili opazni velik napredek, visoka motivacija in bojevniki značaj pripadnikov 20. pehotnega polka – vitezov: »Usposabljanje poteka, kot je bilo načrtovano, z nekaterimi omejitvami zaradi visoke požarne ogroženosti, vendar bodo glavni cilji strelskega usposabljanja doseženi. Eden izmed ciljev, poleg taktičnega bojnega streljanja v dnevnih in nočnih pogojih po pogodzenem območju, je tudi usposabljanje najpomembnejšega častniškega in podčastniškega kadra polka iz načrtovanja in izvedbe bojnih streljanj na peti stopnji strelskega usposabljanja, torej taktičnih vaj z bojnim streljanjem v zahtevnejših razmerah, kot najvišje oblike bojnega usposabljanja. Prvič je bila pripravljena tudi metodologija ocenjevanja strelskih rezultatov oddelka, ki skupaj z oceno taktičnih postopkov sestavlja pravo, končno oceno usposobljenosti enote. Ta metodologija bo model za ocenjevanje parov in skupin na četrti stopnji ter enot na peti stopnji strelskega usposabljanja Slovenske vojske, ki torej vključuje oceno taktičnih postopkov in oceno strelskih rezultatov enote. Prav tako smo prikazali

Usposabljanje je potekalo tudi po pogodzenem območju. ▶

način priprav in usposabljanja varnostnih nadzornikov, ki bo podlaga za usposabljanje varnostnih nadzornikov na bojnih streljanjih. Zagotovitev varnosti je namreč najpomembnejša pri izvajanju bojnih streljanj in ima prednost pred zagotovitvijo čim večjega približka realističnim bojnim razmeram.« Podpolkovnik Andrej Krivec je še napovedal, da bodo taktično in strelsko usposabljanje, kot je bilo izvedeno tokrat, izpopolnili proti koncu leta.

NOVI IZZIVI NA ZAHTEVNEM TERENU

O vtisih na usposabljanju smo povprašali pripadnika 20. pehotnega polka vojaka Mella Garmuta in Matica Lokovška. Vojak Mell Garmut je v Slovenski vojski zaposlen dve leti, prvič je pri taktičnem bojnem streljanju sodeloval že lani, tokrat pa je bilo to še zahtevnejše. »Pri streljanju ponoči in po pogodzenem območju moraš biti previden ter pazljiv. Vseskozi moraš vedeti, kje so sovojaki. Streljanje z laserjem je zaradi možnosti osvetljevanja nekoliko lažje, večji izziv ponoči pa je premikanje po terenu. Na svojo izvedbo sem zelo ponosen, saj sem pričakoval, da bo še težje. Vendar ko si na terenu in popolnoma osredotočen na nalogo, je občutek odličen. Pri streljanju z ostrim strelivom moraš biti pozoren, da puške ne premakneš iz varnostnega kota, dobro se moraš tudi psihično pripraviti,« je nove izzive opisal vojak in dodal, da se v 20. pehotnem polku počuti odlično, saj so ga soborci takoj sprejeli. V enoti prevladujeta tovarštvo in ekipni duh, izkušeni pripadniki pa so vedno pripravljeni pomagati z nasveti. Vojak Matic Lokovšek je pripadnik Slovenske vojske osem let in je že od začetka v vrstah vitezov. Povedal je, da tako vsestranskega usposabljanja še ni bilo, zato so bili pripadniki toliko bolj motivirani in navdušeni nad opravljanjem nalog. »Ponoči vse poteka počasneje in bolj je poudarjeno varno premikanje. Kar najbolje poskusimo izkoristiti opremo, ki jo imamo na voljo. Z izvedbo streljanja sem zelo zadovoljen, prav tako z ekipnim duhom in motivacijo med kolegi.«

MED NALOŽBAMI TUDI NOVA HELIKOPTERJA

BESEDILO Jerneja Grmadnik, FOTO Goran Krošelj

Med glavnimi naložbami v Slovenski vojski leta 2022 so poleg novega transportnega letala Spartan C-27J še nadgradnji helikopterjev Bell-412 in Cougar AS532, dva nova srednje težka helikopterja, bojna vozila 8×8 Boxer ter taktična tovorna vozila. Naložbe je na novinarski konferenci Ministrstva za obrambo 14. marca podrobneje predstavil generalni direktor Direktorata za logistiko Uroš Korošec.

Nakupi v Slovenski vojski se izvajajo v skladu z Zakonom o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski v letih 2021–2026. Za letos je predvidenih osem projektov. Prva naložba je nadaljevanje lanskega nakupa transportnega letala. Potekala so namreč še tehnična posvetovanja glede usposabljanja, vzdrževanja in zagotavljanja rezervnih delov. Dobava letala je predvidena spomladi leta 2023, cena pa ostaja nespremenjena. Med večjimi naložbami je po besedah Korošca nadgradnja helikopterjev Bell-412, s katero bodo zagotovili njihovo plovnost za nadaljnjih 20 let oziroma 5000 ur letenja. Po posodobitvi vseh osmih helikopterjev se bo povečala njihova razpoložljivost, tako za opravljanje nalog v Slovenski vojski kot za delovanje v sistemu zaščite in reševanja z gorskim reševanjem, helikoptersko nujno medicinsko pomočjo in prevozi inkubatorjev. Nadgradili se bodo avionika in posledično elektronski sistem prikazovanja podatkov o delovanju motorja, digitalna mapa in digitalni višinomer. Naložba vključuje še nadgradnjo komunikacijskih postaj in navigacije ter novo ožičenje v helikopterju. Razpis za ustrezno opremo poteka. Nadgradili se bodo še helikopterji tipa Cougar AS532AL, in sicer njihove komunikacijske storitve, avionika in navigacija, s čimer se bo zagotovila operativnost helikopterjev vsaj do leta 2035. Naložba predvideva tudi dokup zaloge rezervnih delov. Generalni direktor Direktorata za logistiko je pojasnil, da je dokumentacija že pripravljena, potekajo pa še zadnja usklajevanja pred izvedbo razpisa. Napovedal je tudi večjo naložbo, in sicer nakup srednje težkih helikopterjev, primerljivih s helikopterji tipa

▶ Predvidena je tudi nadgradnja transportnih helikopterjev Slovenske vojske.

Cougar. Cilj je vzpostavitev zmogljivosti srednje težkega helikopterskega manevra, s katerim se bodo opravljale različne naloge. V zakonu je predviden nakup dveh helikopterjev do leta 2026, dveh pa še pozneje. Investicijska dokumentacija se pripravlja, jeseni pa bodo na Ministrstvu za obrambo začeli postopek nakupa. »Prizadevamo si za nakup čez sistem vlada vladi oziroma čez Natovo agencijo za podporo, torej brez posrednikov in na najbolj transparenten način,« je pojasnil Korošec. V nadaljevanju je predstavil še kratko poročilo o oklepnih vozilih 8×8 Boxer, z nakupom katerih se zagotavljajo bojne zmogljivosti srednje bojne bataljonske skupine. 45 vozil bodo v Slovenski vojski kupili čez Organizacijo za sodelovanje pri skupnem oboroževanju. Prednosti takega nakupa sta enaka cena vozila in rezervnih delov za Natove države članice ter povezanost. »Trenutno tesno sodelujemo z nemškim ministrstvom za obrambo. Marca je predviden podpis pogodbe, kar pa bo odvisno od odločitve ustavnega sodišča,« je napovedal generalni direktor. Cena je po njegovih besedah stvar pogajanj in jo bodo javno objavili, ko bodo dobili končno ponudbo.

Po sistemu vlada vladi oziroma čez Natovo agencijo za podporo je previden tudi nakup taktičnih tovornih vozil konfiguracij 4×4, 6×6 in 8×8. Vozila bodo imela možnost nadgradnje s cisternami za vodo in gorivo, tovorno ploščadjo, nakladalno roko ter podobno. Investicijska dokumentacija bo pripravljena do konca poletja, postopki nakupa pa se bodo nadaljevali jeseni. Letos je predviden še večji nakup premestljivih komunikacijsko-informacijskih sistemov in kopenskih senzorjev. Z njimi bodo omogočeni kibernetiska obramba, stalna dosegljivost in povezanost ter nemoteno delovanje, uporabni bodo tudi ob naravnih in drugih nesrečah. Za konec je generalni direktor Direktorata za logistiko na Ministrstvu za obrambo Korošec napovedal še dokup streliva za oborožitev in minskoeksplozivnih sredstev ter protiklepnih raket, pri čemer bodo izkoristili že veljavne pogodbe.

MED POČITNICAMI SPOZNAVALI VOJAŠKO ŽIVLJENJE

BESEDILO Marko Pišlar
FOTO Bruno Toič

Slovenska vojska je tudi letos med zimskimi počitnicami pripravila in izvedla zimski tabor MORS in mladi za nepolnoletne dijakinje ter dijake slovenskih srednjih šol. Letošnjega zimskega tabora se je v dveh terminih za dijake iz zahodne in vzhodne Slovenije udeležilo skupno 91 udeležencev. Ti so v Vojašnici Boštjana Kekca na Bohinjski Beli in v njeni okolici ter na Pokljuki spoznavali vojaško življenje, se seznanili z osnovnimi vsebinami iz vojaškega gorništvja in se naučili uporabljati osnovno zimsko gorniško opremo. Udeležence zimskega tabora MORS in mladi smo v drugem terminu predzadnji dan obiskali na zasneženi Pokljuki, kjer so pod vodstvom inštruktorjev iz 132. gorskega polka tekmovali v patroljnem teku.

VELIKO ZANIMANJE MLADIH ZA TABOR

Zimski tabor MORS in mladi je bil organiziran v dveh terminih. Od 21. do 25. februarja je na njem sodelovalo 43 dijakov iz zahodnega dela Slovenije, v drugem terminu, od 28. februarja do 4. marca, pa 48 dijakov

Streljanje z malokalibrsko puško na 50 metrov

iz vzhodnega dela Slovenije. Med udeleženci prvega tabora je bilo 11 deklet, v drugem terminu pa se je tabora udeležilo 20 deklet. Tudi letos je bilo za udeležbo na taboru med srednješolci veliko zanimanja, saj so prejeli kar 155 vlog, vendar je bilo število prostih mest za udeležbo v posameznem terminu omejeno na 50 udeležencev. Med taborom lahko udeleženci spoznajo

PRIMOŽ PAHOLE

»Zimski tabor je zanimiv, vendar precej naporen.«

STEFANIJA MEŠLIČ

»Mladi se lahko na taboru naučimo reda in discipline.«

SAŠA PETKOVIČ

»Na taboru si med seboj pomagamo in se spodbujajo ter krepimo timski duh.«

vojaško življenje, nove prijatelje, preživijo počitniške dni v naravi ter izboljšajo svoje vedenje o preživetju v naravi v zimskih razmerah. Tabor traja pet delovnih dni, od ponedeljka do petka. Kot je pojasnil vodja tabora v drugem terminu štabni vodnik Tadej Žun iz 132. gorskega polka, so bili udeleženci tabora motivirani, zato so brez težav usvojili nove veščine in znanje.

NA TABOR LE UDELEŽENCI Z NEGATIVNIM TESTOM NA COVID-19

Pogoj za udeležbo na taboru je bil izpolnjen pogoj PCT, saj je izvedba tabora potekala v skladu z ukrepi za zajezitev širjenja covid-19. Kljub temu so bili udeleženci testirani že ob prihodu v Vojašnico Edvarda Peperka v Ljubljani. Tabora so se lahko udeležili le tisti, ki so imeli negativen test. V prvem terminu sta bila pozitivna dva udeleženca, ki so ju starši odpeljali domov, v drugem terminu pa pri nikomer niso potrdili okužbe. Udeleženci obeh taborov so bili testirani še v sredo in petek, pri čemer so bili vsi izvidi testiranja negativni. Dijake so po prihodu iz ljubljanske vojašnice odpeljali v logistični center v Roje, v katerem so zadožili osnovno vojaško opremo. Po prihodu v Vojašnico Boštjana Kekca na Bohinjski Beli, v kateri so bili med taborom nastanjeni, so zadožili še specialistično gorniško zimsko opremo. Ta je obsegala turne smuči, smučarske čevlje, krplje in lavinski trojček, ki ga sestavljajo lavinski žolna in sonda ter lopata. Ob koncu prvega dne so se seznanili še s postrojitvenimi pravili in hišnim redom na taboru.

SPOZNAVALI GORNIŠKE VEŠČINE IN SPECIALISTIČNO OPREMO

Drugi dan so najprej streljali z zračno puško in metali vadbena ročno bombo v daljavo in na cilj, nato so odšli na orientacijski pohod. Ob koncu dneva so jim sodelavci iz Uprave za obrambo Kranj predstavili možnosti za sodelovanje s Slovensko vojsko in posredovali vse informacije za zaposlitev. Tretji dan tabora so inštruktorji 132. gorskega polka mlade seznanili z gorniški veščini, kot so hoja s turnimi smučmi in krpljami ter uporaba lavinskega trojčka pri iskanju in reševanju ponesrečenca pod snegom. Naučili so jih tudi izdelati zimski

Tek s turnimi smučmi v drsalni tehniki

bivak in izkopati snežne luknje. Četrty dan so tekmovali v patroljnem teku, pri čemer so se udeleženci na urejenih tekaških površinah in strelišču biatlonskega centra na Pokljuki preizkusili v teku s turnimi smučmi v drsalni tehniki ter streljanju z malokalibrsko puško s petimi naboji na tarče na razdalji 50 metrov. Fantje so odtekli tri kroge po en kilometer ter enkrat streljali, dekleta pa so odtekla dva kroga in enkrat streljala. Popoldan predzadnjega dne je bil namenjen čiščenju in sušenju opreme ter pripravam na skorajšnji odhod. V petek, zadnji dan tabora, so na Bohinjski Beli podelili priznanja najboljšim, udeleženci

pa so razdoližili opremo in se polni novih vtisov ter znanja odpeljali proti vojašnici v Ljubljani, kjer so jih pričakali starši.

PREŽIVLJANJE ZIMSKIH POČITNIC NA DRUGAČEN NAČIN

Udeleženci tabora iz vzhodne Slovenije so bili nad dejavnostmi in programom navdušeni. Dijak Primož Pahole iz okolice Maribora je za tabor izvedel ob oddaji vloge za štipendijo za delo v Slovenski vojski. Tabora se je udeležil, da bi v praksi preizkusil, ali mu vojaško življenje ustreza. Na taboru ga je najbolj navdušilo streljanje z orožjem. Dodal je, da je zimski tabor zanimiv, vendar precej naporen. Tudi vojaška red in disciplina mu nista povzročala težav, drugače pa je bilo s pospravljanjem postelje. Dijakinja Stefanija Meglič iz okolice Novega mesta je za tabor izvedela iz objav na družbenih omrežjih. Kot je povedala, je bil program tabora zelo zanimiv, saj mladim omogoča aktivno preživljanje počitnic na drugačen način. Prav tako se lahko mladi naučijo reda in discipline. Po končani srednji šoli bi se rada zaposlila v Slovenski vojski, zato je že oddala vlogo za dodelitev štipendije. Dijakinja Saša Petkovič iz Brežic pa se je tabora udeležila na priporočilo prijateljice, ki je že sodelovala na poletnem taboru. Najbolj všeč sta ji bila streljanje z zračno puško ter met vadbene ročne bombe. Veseli jo, da si na taboru med seboj pomagajo in se spodbujajo ter tako krepijo skupinski duh, prav tako ji je všeč preživljanje počitnic na snegu. O zaposlitvi v Slovenski vojski za zdaj ne razmišlja, morda pa se bo udeležila tudi poletnega tabora.

OBJAVE MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

ŠT. 357
MAREC 2022

6183.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

ODREDBO O PODELITVI PRIZNANJ MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

I. MEDALJO ZA MEDNARODNO SODELOVANJE II. STOPNJE

prejmejo:
major PATRICK EUGENE ENRIQUEZ, 1979, Združene države Amerike
major ZACHARIAH LAVERNE FIKE, 1981, Združene države Amerike
polkovnik BREY HOPKINS, 1967, Združene države Amerike

II. MEDALJO ZA MEDNARODNO SODELOVANJE IV. STOPNJE

prejme:
štabni vodnik BALAZS SZIRMANI, 1981, Madžarska

Številka: 094-2/2022-4
Datum: 3. 2. 2022

Mag. Matej TONIN
MINISTER

6184.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 80.

člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

ODREDBO O PODELITVI PRIZNANJ MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

ZAHVALNO LISTINO S SPOMINSKIM KOVANCEM

prejmeta:
Darja HEDŽET MAROTTI, 1955
Jožica LIKOVIČ, 1964

Številka: 094-2/2022-5
Datum: 27. 2. 2022

Mag. Matej TONIN
MINISTER

6185.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

ODREDBO O PODELITVI PRIZNANJ MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

I. MEDALJO ZA MEDNARODNO SODELOVANJE II. STOPNJE

prejme:
polkovnik MARCO JAVARONE, 1972, Italija

II. MEDALJO ZA MEDNARODNO SODELOVANJE III. STOPNJE

prejme:
stotnik DAVOR STOJMANOVIKJ, 1989, Severna Makedonija

III. MEDALJO ZA MEDNARODNO SODELOVANJE IV. STOPNJE

prejmeta:
štabni praporščak RAFFAELE CARETTO, 1970, Italija
višji štabni vodnik GIUESPPE MERLINO, 1993, Italija

Številka: 094-2/2022-6
Datum: 1. 3. 2022

Mag. Matej TONIN
MINISTER

6186.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

ODREDBO O PODELITVI PRIZNANJ MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

MEDALJO ZA MEDNARODNO SODELOVANJE I. STOPNJE

prejme:
general FRANZ REISSNER, 1957, Avstrija

Številka: 094-2/2022-7
Datum: 9. 3. 2022

Mag. Matej TONIN
MINISTER

6187.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

ODREDBO O PODELITVI PRIZNANJ MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

ZAHVALNO LISTINO S SPOMINSKIM KOVANCEM

prejmejo:
Egon DOLJAK, 1965
Matjaž ERJAVEC, 1953
Marjanca FRLIC, 1963
Bojan JAMŠEK, 1961
Tatjana JANŠA, 1961
Miroslav KOVAČEC, 1968
Miroslav NIDORFER, 1960
Brigita OJSTERŠEK, 1960
Mihajlo OSTROGOVIČ, 1959
Alenka PETRIČ, 1983
Bojan SELIŠKAR, 1957

Grega VIDIC, 1981
Maks ŽITKO, 1960

Številka: 094-2/2022-8
Datum: 10. 3. 2022

Mag. Matej TONIN
MINISTER

6188.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza o priznanjih Orkestra Slovenske vojske št. 094-4/2019-9 z dne 9. 4. 2019 izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
ORKESTRA SV

ZAHVALO ORKESTRA
SLOVENSKE VOJSKE
prejme:
Sandi CEJ, 1973, Nova Gorica

Številka: 094-4/2021-93
Datum: 25. 11. 2021

Podpolkovnik
Janez KLJUN
POVELJNIK

6189.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza RB 1. BR št. 094-3/2014-170 z dne 6. 1. 2015 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
RODOVSKEGA BATALJONA
I. BRIGADE

ZLATO PLAKETO RB 1. BR
prejme:
Bojan LESKOVAR, 1971

Številka: 094-2/2021-94
Datum: 29. 11. 2021

Podpolkovnik
Tomaž ŽBOGAR
POVELJNIK

6190.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza ŠPE št. 094-4/2015-704 z dne 9. 11. 2015 izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
ŠPORTNE ENOTE

I. ZLATO MEDALJO
ŠPE
prejme:
Janja GARNBRET, 1999

II. SREBRNO MEDALJO
ŠPE
prejmeta:
Jaroslav KOVAČIČ, 1984
Andreja LEŠKI, 1997

III. BRONASTO MEDALJO
ŠPE
prejmejo:
Kristjan ČEH, 1999
Dušan KAČIČNIK, 1972
Špela ROGELJ, 1994

IV. ZAHVALO POVELJNIKA
ŠPE
prejmejo:
Domen DORNIK, 1991
Jaka KOFOL, 1997
Tjaša ODER, 1994
Špela PERŠE, 1996
Barbara ŠPILER, 1992
Gašper ŠTRAJHAR, 1997
Bojan TOKIČ, 1981
Uroš VELEPEC, 1967
Matej ŽAGAR, 1983

Številka: 094-2/2021-85
Datum: 3. 12. 2021

Podpolkovnik
Jure VELEPEC

POVELJNIK

6191.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza PŠŠ št. 094-5/2013-181 z dne 13. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
POVELJNISKO-ŠTABNE SOLE SV

I. BRONASTO MEDALJO PŠŠ
prejme:
Jožef BUDJA, 1963

II. ZAHVALO POVELJNIKA PŠŠ
prejmeta:
Milan KRANJEC, 1964
Igor LEDINEK, 1973

III. BRONASTO PLAKETO PŠŠ
prejme:
Uroš SVETE, 1975, Kočevje

Številka: 094-2/2021-98
Datum: 8. 12. 2021

Polkovnik
Ivan TURNŠEK
POVELJNIK PŠŠ

6192.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza 430. MOD št. 094-5/2013-257 z dne 13. 1. 2014 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
430. MORNARIŠKEGA DIVIZIONA SV

I. SREBRNO MEDALJO
430. MOD
prejme:
Andrej PEČAR, 1972

II. BRONASTO MEDALJO
430. MOD

prejmejo:
Bojan BABUDER, 1969
Radovan ČIČKOVIČ, 1970
Erika KRESAL, 1976
Mile MAJKIČ, 1971
Goran MARČIČ, 1978
Simon PRIMC, 1978
Peter SEMOLIČ, 1967
Alen SEREC, 1989
Tomaž TOMAŽIČ, 1974

III. BRONASTO PLAKETO
430. MOD
prejmeta:
Ženja TOMAŽINČIČ, 1975
SEKTOR ZA NABAVO

IV. VELIKO SREBRNO PLAKETO
430. MOD
prejme:
MESTNA OBČINA KOPER

V. VELIKO BRONASTO
PLAKETO 430. MOD
prejme:
SEKTOR ZA NABAVO

Številka: 094-2/2021-101
Datum: 13. 12. 2021

Kapitan bojne ladje
Bogomir TOMAŽIČ
POVELJNIK DIVIZIONA

6193.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza ŠPČ št. 094-5/2013-188 z dne 20. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
ŠOLE ZA PODČASTNIKE SV

I. ZLATO PLAKETO ŠPČ
prejme:
Anže KOŠMRLJ, 1986

II. SREBRNO PLAKETO ŠPČ

prejme:
Dejan SIMONIČ, 1989

III. BRONASTO PLAKETO ŠPČ
prejme:
Siniša KAJIŠ, 1987

Številka: 094-2/2021-102
Datum: 16. 12. 2021

Podpolkovnik
Boštjan LESJAK
POVELJNIK

6194.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza ŠČ št. 094-5/2013-179 z dne 13. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
ŠOLE ZA ČASTNIKE SV

I. ZLATO PLAKETO ŠČ
prejme:
Tilen SOVIČ, 1997

II. BRONASTO PLAKETO ŠČ
prejme:
Gašper ATELŠEK, 1996

III. SREBRNO PLAKETO ŠČ
prejme:
Gašper PINTER, 1992

Številka: 094-2/2021-103
Datum: 16. 12. 2021

Polkovnica
Alenka PETEK
POVELJNICA ŠČ

6195.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV
RODOVSKEGA BATALJONA
I. BRIGADE

I. V ČIN NADESETNIKA:
Peter GREGL, 1981
Martin KOLARIČ, 1986
Nino REGINA, 1981

II. V ČIN DESETNIKA:
David BOGOVIČ, 1986
Marcel BRAJDIČ, 1994
Luka GANTAR, 1992
Luka PFEIFER, 1989
Matjaž SKOPEC, 1990

III. V ČIN PODDESETNIKA:
Oskar Elija ČRNIVEC, 1990
Aleš OREŠAR, 1981

Številka: 811-4/2021-68
Datum: 17. 12. 2021

Podpolkovnik
Tomaž ŽBOGAR
POVELJNIK BATALJONA

6196.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza 1. BR št. 094-5/2013-155 z dne 19. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
I. BRIGADE SV

I. SREBRNO MEDALJO
1. BR
prejme:
Marinka MRAK PIRNAT, 1964

II. BRONASTO MEDALJO
1. BR
prejmejo:
Milan BRAJNIK, 1982
Dominik BRECL, 1974
Lea FERJAN, 1978
Andraž HOČEVAR, 1991
Edvard KAC, 1978
Matej KEBRIČ, 1978

Igor MELINC, 1964
Luka POZNIČ, 1990
Marko RESNIK, 1981
Ivan ROJC, 1987
Matjaž ŽAVBI, 1981

III. POHVALO POVELJNIKA

1. BR

prejmejo:
Luka ANDREJC, 1994
Marko BERKOPEC, 1990
Primož BODLAJ, 1982
Erik ČERNUŤA, 1989
Aleš DOBERŠEK, 1978
Boštjan EKSELENSKI, 1980
Mojca FLERIN DREVENŠEK, 1980
Aldin GALIJAŠEVIČ, 1988
Elio GOLJA, 1988
Rene HERNAH, 1992
Petra KRABONJA, 1981
Jure LEGAN, 1984
Žarko NAGODE, 1971
Emil PAŠIČ, 1996
Jure PAVLIN, 1984
Linda PELAJ, 1990
Aleš PERKO, 1973
Andrej PISAREVIČ, 1963
Marta PLEMELJ, 1967
Urška PRETNAR, 1986
Sašo RAVNIK, 1995
Uroš RIBIČ, 1992
Mark SEDLAR, 1999
Denis ZUPAN, 1988

Številka: 094-2/201-81
Datum: 17. 12. 2021

Brigadir
Boštjan MOČNIK
POVELJNIK

6197.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV
670. LOGISTIČNEGA POLKA

I. V ČIN NADDESETNIKA:
Andrej KRŽIČ, 1980

II. V ČIN DESETNIKA:

Mitja ČEPE, 1980
Andrej HOZJAN, 1985
Janez ZAKRAJŠEK, 1982

Številka: 811-4/2021-76
Datum: 22. 12. 2021

Podpolkovnik
Andrej SKODIČ
POVELJNIK POLKA

6198.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV
RODOVSKEGA BATALJONA
72. BRIGADE

I. V ČIN DESETNIKA:
Nejc DELOPST, 1991

II. V ČIN PODDESETNIKA:
Stanko ZAVOLOVŠEK, 1977

Številka: 811-4/2021-77
Datum: 22. 12. 2021

Podpolkovnik
Sergej VOGRIN
POVELJNIK BATALJONA

6199.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKA
132. GORSKEGA POLKA

V ČIN PODDESETNIKA:
Iztok BEVEC, 1986

Številka: 811-4/2021-78

Datum: 24. 12. 2021

Podpolkovnik
Fedja VRANIČAR
POVELJNIK 132. GORP

6200.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza 74. PEHP št. 094-3/2013-169 z dne 15. 1. 2014 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
74. PEHOTNEGA POLKA SV

ZLATO MEDALJO 74. PEHP
prejme:
Dominik BENKO, 1973

Številka: 094-4/2021-76
Datum: 12. 1. 2022

Podpolkovnik
Jure HIMELRAJH
POVELJNIK POLKA

IZ NAŠIH ENOT ↙

NOVO ZNANJE

ZA OSKRBO VOJAŠKIH PSOV

BESEDILO Marko Pišlar
FOTO Bruno Toič

V vojaškem objektu v Primožih pri Kočevski Reki je med 7. in 18. marcem potekal desetdnevni tečaj za skrbnike vojaških psov v Slovenski vojski, katerega izvajalci so bili inštruktorji iz Enot za vzgojo in šolanje vojaških psov, ki deluje v okviru Veterinarske enote. Uspesabljanja so se udeležili trije tečajniki iz Slovenske vojske.

DO ZDAJ IZŠOLALI VEČ KOT 80 SKRBNIKOV SLUŽBENIH PSOV

Tečaj za skrbnike vojaških psov traja deset delovnih dni in je namenjen šolanju za oskrbo službenih psov. Inštruktor v Enoti za vzgojo in šolanje vojaških psov Veterinarske enote višji vodnik Damjan Žafran je pojasnil, da so v enoti do zdaj izšolali že več 80 skrbnikov vojaških psov v Slovenski vojski. Skrbnik vojaškega psa je zadolžen za celostno oskrbo službenega psa, torej za njegove namestitve, privez, higieno, prehrano, vodo, priprave za prevoz, prav tako mora znati dati prvo pomoč poškodovanemu ali obolelemu psu. Tečaj v prvem delu v manjšem obsegu vključuje pridobivanje teoretičnega znanja, v nadaljevanju pa je poudarjeno predvsem praktično delo s psom. Konča se s teoretičnim in praktičnim preizkusom znanja, ki poteka kot test oziroma praktični prikaz postopkov pri oskrbi službenega psa. Vse postopke med tečajem sproti in ob preiz-

▶ Prva pomoč poškodovanemu psu

▶ Hranjenje psa in oskrba z vodo

vojaški uslužbenec
X. razreda
MARKO VOLF

»Čeprav že imam izkušnje in znanje o oskrbi psa, sem na tečaju izvedel veliko novega.«

kusu spremljajo ter ocenjujejo inštruktorji iz Enot za vzgojo in šolanje vojaških psov Slovenske vojske, ki tečajnike med delom opozarjajo na morebitne napake.

ZAČETNI TEČAJ IZ VOJAŠKE KINOLOGIJE

Tečaj za skrbnike vojaških psov v Slovenski vojski je začetni tečaj iz vojaške kinologije. Opraviti ga morajo vsi, ki želijo v Slovenski vojski postati vodniki službenega psa, in sicer obrambnega, stražarsko-patroljnega ali psa za iskanje minskoeksplozivnih sredstev in prepovedanih snovi. Zadnja stopnja šolanja je usposabljanje za inštruktorja v enoti, kar pa zahteva tudi dolgoletno delo in izkušnje v enoti. Višji vodnik Žafran se je pohvalil, da imajo v enoti še vedno živčnega, najstarejšega službenega psa v Sloveniji, ki bo maja dopolnil 16 let in je leta 2008 sodeloval na mednarodni misiji Isafa v Afganistanu, kjer je pomagal pri iskanju minskoeksplozivnih sredstev. V Enoti za vzrejo in šolanje vojaških psov

izvajajo tudi nadaljnje šolanje službenih psov za različne vojaške naloge, kot so iskanje minskoeksplozivnih sredstev in prepovedanih snovi, stražarsko-patroljne naloge ter obramba. Višji vodnik Žafran je poudaril, da bi si v enoti želeli, da bi se tečajev udeležilo več kandidatov, ki jih zanima delo s službenimi psi, saj so v Slovenski vojski potrebe po novem kadru, prav tako po psih za službene namene.

PROGRAM TEČAJA ZANIMIV ZA UDELEŽENCE

Tečaja za skrbnike vojaških psov v Primožih so se udeležili trije udeleženci iz Slovenske vojske, in sicer dva pripadnika iz Veterinarske enote Slovenske vojske, eden pa iz 10. pehotnega polka 1. brigade, ki je načrtovan za popolnitev delovnega mesta skrbnika vojaškega službenega psa v Veterinarski enoti. Vojaški uslužbenec V. razreda Marko Volf iz Veterinarske enote se je za šolanje odločil, da po 15 letih dela v veterinarski ambulanti

poddesetnik
SIMON POSTRŽIN

»Postopki oskrbe med psi se bistveno ne razlikujejo, so pa razlike v šolanju, saj Slovenska vojska pse uporablja za službene naloge.«

bolje spozna delo v Enoti za vzrejo in šolanje psov. Doma ima za hišnega čuvaja nemškega ovčarja. Vojaški uslužbenec Volf je izpostavil, da je program tečaja zanimiv. Čeprav že ima izkušnje in znanje o oskrbi psa, je izvedel veliko novega. Poddesetnik Simon Postržin prihaja iz 2. čete 10. pehotnega polka 1. brigade. Tečaja se je udeležil, saj se želi zaposliti v Veterinarski enoti kot skrbnik vojaškega psa. V prostem času se že 12 let ukvarja s šolanjem psov, v preteklosti pa je bil aktiven tudi v lokalnem kinološkem društvu. Trenutno ima doma dva psa, in sicer nemškega in belgijskega ovčarja, ki sta najbolj pogosti pasmi vojaških službenih psov. Poddesetnik Postržin je pojasnil, da se postopki oskrbe psov bistveno ne razlikujejo, so pa razlike v šolanju, saj Slovenska vojska pse uporablja za službene naloge. Ob koncu je dodal, da se že veseli dela v Veterinarski enoti, čeprav se bo moral na delo v Kočevsko Reko vsak dan voziti iz Brežic.

PODČASTNIKI ZAVEZNIŠTVA KREPILI ENOTNOST

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Tadej Krese

Na Pokljuki je med 11. in 19. marcem potekala že 15. izvedba Natovega mednarodnega zimskega tabora za podčastnike, ki ga organizira podčastniški zbor Slovenske vojske. Na njem je sodelovalo 40 udeležencev iz 20 različnih Natovih držav članic, partnerskih držav in poveljstev ter sedem gostujočih predavateljev. Program je obsegal številne vojaške aktivnosti v zimskih razmerah in visokogorju ter delavnice in predavanja o voditeljstvu. Udeleženci so se seznanili z vojaškimi gorniškiimi veščinami, spoznavali kulturnozgodovinske znamenitosti Slovenije ter si izmenjevali znanje in izkušnje.

Letošnji tabor je potekal pod geslom *Kohezivnost, enotnost in povezanost*, je pojasnil gostitelj, glavni podčastnik Slovenske vojske štabni praporščak Danijel Kovač. Namen tabora je krepitev in ohranjanje kohezije, solidarnosti ter enotnosti podčastnikov Natovih držav članic in partnerskih držav. Organizacija in izvedba tabora predstavljata tudi priložnost za uveljavitev ter potrditev podčastniškega zbor Slovenske vojske kot kredibilnega in aktivnega partnerja v zavezništvu. Udeleženci tabora so bili poleg Slovencev še predstavniki Albanije, Severne Makedonije, Bosne in Hercegovine, Luksemburga, Litve, Latvije, Estonije, Nemčije, Švice, Hrvaške, Češke, Madžarske, Kosova, Združenih držav Amerike, Francije, Romunije, Bolgarije in Nizozemske. Prvič sta se tabora udeležila podčastnika iz Španije, zato so jima pripravili posebno krstno

slovesnost z iskanjem zamrznjenega cepina. Med gostujočimi predavatelji so bili glavni podčastnik Združenega poveljstva Nata v Neaplju višji štabni praporščak Hans Jürgen Stark, glavni podčastnik oboroženih sil Romunije višji štabni vodnik Florea Sas, glavni podčastnik oboroženih sil Bolgarije višji štabni praporščak Kalin Krumov, glavni podčastnik oboroženih sil Hrvaške višji štabni praporščak Dražen Klanjec in glavni podčastnik oboroženih sil Severne Makedonije višji štabni praporščak Brane Petreski. Sodelovala sta še glavna podčastnica Nacionalne garde Kolorada višja štabna praporščakinja Lisa E. Perry in visoki podčastnik Združenega štaba Nacionalne garde Kolorada Patrick J. Uschuk. Med povabljenimi sta bila tudi glavna podčastnika Združenega poveljstva Nata v Brunssumu in oboroženih sil Poljske, ki pa se zaradi bolezni oziroma razmer na ukrajinsko-poljski meji tabora nista mogla udeležiti. Udeleženci so s simbolično gesto – skupinsko fotografijo z ukrajinsko zastavo – poslali sporočilo podpore v Kijev tudi povabljenemu glavnemu podčastniku ukrajinske vojske Aleksandru Kosynskemu.

»Vsebine tabora smo razdelili na dva dela. Vojaški del je obsegal gorske vojaške veščine premikanja po visokogorju, smučanje in turno smučanje. Udeleženci so se preizkusili še v patroljnem teku na biatlonski progi in se učili reševanja izpod plazov. Drugi del je temeljil na predavanjih gostujočih predavateljev, skupinskih nalogah, analizi primerov in kritični presoji etičnih dilem, s katerimi se spoprijemamo pri svojem delu,« je pojasnil štabni praporščak Kovač in dodal, da je bilo letos še več zunanjih aktivnosti, pri katerih so se podčastniki hkrati učili voditeljstva, sodelovanja, enotnosti in kohezivnosti. Poleg vsega je tabor obsegal še spoznavanje okolice in kulturnozgodovinsko predstavitev Slovenije, ogledali so si Bled in se na blejskem gradu udeležili sprejema pri županu ter obiskali Nordijski center v Planici, predavatelji pa še Postojnsko jamo in Predjamski grad.

SMUČANJE USVOJILI TUDI ZAČETNIKI

Izvedba tabora ne bi bila mogoča brez pomoči 132. gorskega polka in njegovih inštruktorjev ter logistične brigade, ki je skrbela za prevoze in logistično podporo. Izmed inštruktorjev je prvič na taboru pri organizaciji in izvedbi sodeloval vodnik Mark Selan iz 132. gorskega polka. Povedal je, da so udeležence najprej seznanili z ustrezno opremo in uporabo lavinskega trojčka za iskanje v plazu. Nato so dva dni alpsko smučali, pri čemer so tudi popolni začetniki usvojili ta šport in so se lahko že preizkusili na tekmovalni progi. Ob obisku Planice je sledil pohod v Tamar, nekaj udeležencev pa se je odločilo za daljšo gorsko turo, skupaj s turnim smučanjem na zahtevnejšem terenu, kar je bilo zanje zanimiv in zahteven izziv. Vodnik Selan je pohvalil udeležence, predvsem njihovi motiviranost in prizadevnost, saj so se tudi tisti slabše fizično pripravljene potrudili po svojih najboljših močeh. Tabor zapušča z odličnimi vtisi, novimi prijateljstvi, zanimivimi vsebinami s predavanj in veliko dobre energije.

Španska podčastnika sta se morala z žličkami dokopati do zamrznjenega cepina. S padcem ledene kocke na tla je bil izziv hitreje končan.

Nekateri udeleženci so se pod vodstvom inštruktorjev SV prvič spustili s smučmi.

RAZNOVRSTNOST IN ŠTEVILNE AKTIVNOSTI

Tabora se je prvič udeležil štabni vodnik iz Luksemburga Pit Lux. Povedal je, da mu je bilo posebno všeč, ker je bila udeležba tako raznovrstna in je lahko spoznal pripadnike oboroženih sil iz različnih držav. Užival je v gorništvu in turnem smučanju. Pojasnil je, da je tabor priložnost za izmenjavo izkušenj in dilem, s katerimi se podčastniki spoprijemajo pri svojem delu. »Naša vloga v vojski je zelo pomembna in odgovorna – pripravljamo in vodimo vojake, izpolnjujemo ukaze nadrejenih. Pomembno je, da znamo delati z ljudmi, da smo voditelji z zgledom in da naši vojaki vedo, da se lahko z nami pogovorijo, če imajo težave,« je pojasnil in poudaril, da je vloga podčastnikov v vseh oboroženih silah Natovih članic podobna. Potrdil je, da je bilo vzdušje med slušatelji ves teden odlično. Upa, da bodo ohranili stike tudi po koncu tabora. Prvič je Slovenijo obiskala tudi višja štabna vodnica Sophie Poirier iz francoske mornarice, ki je bila edina podčastnica na taboru. Povedala je, da so se njena pričakovanja povsem izpolnila. »Želela sem si spoznati nove ljudi, pričakovala sem veliko ekipnega dela, nasvetov o vodenju in pomenu voditeljstva ter aktivnosti v naravi. Zame je bil največji izziv spoznavanje drugih podčastnikov, saj sem sramežljiva, vendar sem morala čez te prepreke. Ko smo se pri gorskih aktivnostih v prvih dneh povezali, smo hitro postali dobra ekipa. K enotnosti je prispevalo tudi to, da smo si ob težavah takoj pomagali.« Povedala je še, da je svojo vojaško kariero začela kot vojakinja in postopoma napredovala, vendar pa na njeni poklicni poti niso bile poudarjene voditeljske veščine, zato je vesela, da je na predavanjih in delavnicah slišala koristne nasvete, izkušnje ter zanimivosti, ki jih bo lahko uporabila pri svojem delu. Novost zanjo je bilo tudi učenje smučanja, saj sama prihaja iz Bretanje in nima veliko gorniških izkušenj, so ji pa hribi zelo všeč. Hvaležna je, da se je lahko udeležila tabora, saj je pridobila novo znanje ter izboljšala komunikacijo v tujem jeziku in javne nastope.

MOBILNI RADIOLOŠKI LABORATORIJ V NATOVIH ODZIVNIH SILAH

BESEDILO VU XII. r. Saša Simonič
FOTO Bruno Toič

Slovenska vojska ima letos v pripravljenosti za Natove hitre odzivne sile zmogljivost mobilnega radiološkega analitskega laboratorija. Ta je del Enote laboratorijev za jedrsko, radiološko, kemično in biološko obrambo iz sestave Vojaške zdravstvene enote Logistične brigade Slovenske vojske. Z isto zmogljivostjo je bil laboratorij del Natovih hitrih odzivnih sil že leta 2016 v okviru 16. rotacije sil. Zmogljivost mobilnega radiološkega laboratorija je sestavljena iz poveljstva, mobilnega laboratorija ter skupine za podporo, priključena pa sta tudi dva pripadnika združene strokovne skupine, ki svetuje poveljnikom in štabom. Skupno je v zmogljivost vključenih 16 pripadnikov Slovenske vojske, vsi pa so specialisti za jedrsko, radiološko, kemično in biološko obrambo.

Mobilni radiološki laboratorij je namenjen ukrepanju ob dogodkih, ki so posledica uporabe jedrskega orožja, terorističnih dejanj in drugih izrednih dogodkov, kot so jedrske in radiološke nesreče, ki se zgodijo zaradi neustreznega ravnanja pri uporabi radioaktivnih snovi. Kot radioaktivna je opredeljena vsaka snov, ki vsebuje enega ali več radionuklidov. Radioaktivne snovi so lahko v trdnem, tekočem ali plinastem stanju. Z meritvami in analizami se ocenijo kontaminacija okolja, razsežnost onesnaženosti ter mogoče posledice kontaminacije. Z opremo lahko meritve pripadniki laboratorija opravljajo tudi v terenskih razmerah. Ekipo laboratorija sestavljajo vodja, analitik ter laborant in specialist za dozimetrijo. Pripadniki so specializirani za opravljanje točno določenih nalog.

Z MERITVAMI IN ANALIZO POTRBUJEJO PRISOTNOST RADIOAKTIVNIH SNOVI

Radiološki laboratorij Slovenske vojske omogoča prevzem in pripravo vzorcev, tudi z radiološko-kemičnimi postopki. Pretežno gre za okoljske vzorce oziroma vzorce, odvzete iz okolja, kot so zemlja (s travno rušo), vzorci zraka (aerosolni filtri, prašni delci, radioaktiven jod), voda in drugi tekočinski vzorci (meteorna voda, tekoče in stoječe površinske vode, podzemne vode), vegetacija (bioindikatorji), urbani vzorci (prah na cestišču, bivalni in delovni prostori), vzorci živil (mleko, hrana, pitna voda) ter brisi (odvzeti z različnih površin).

Z meritvami in analizo teh vzorcev je v laboratoriju mogoča takojšnja potrditev prisotnosti radioaktivnih snovi, predvsem vsebnosti gama sevalcev. Analize obsegajo določanje izotopske sestave v različnih vzorcih in njihovo kvantifikacijo (specifične aktivnosti, podane kot Bq/kg ali Bq/m³ oziroma Bq/l). Meritve in analiza vzorcev so lahko podlaga za oceno izpostavljenosti

Oprema laboratorija omogoča z meritvami in analizo vzorcev potrditev prisotnosti radioaktivnih snovi.

V zmogljivost radiološkega laboratorija za Natove hitre odzivne sile je vključenih 16 pripadnikov Slovenske vojske.

pripadnikov Slovenske vojske ali civilnega prebivalstva radioaktivnemu sevanju. Že pripravljene vzorce pa lahko pošljejo tudi v referenčne laboratorije.

ZMOGLJIVOST ZA MERJENJE NARAVNE IN UMETNE RADIOAKTIVNOSTI

Radiološki mobilni laboratorij ima zmogljivosti za merjenje naravne in umetne radioaktivnosti, določitev radioaktivnih izotopov v vzorcih (identifikacija), detekcijo radioaktivnih izotopov v tekočinah (voda, mleko), zraku in trdnih snoveh, merjenje površinske in volumnske kontaminacije, merjenje gama sevanja z gama spektrometrijo (Co-60, Cs-137, Eu-152 itn.), merjenje s tekočinsko scintilacijo LSC (H-3, C-14) ter merjenje skupne alfa in beta kontaminacije na zračnih filterih, brisih in sušinah vode. Prav tako omogoča detekcijo in analizo alfa sevanja (Am-241, U-235, U-238 itn.) ter beta sevanja (Sr-89, Sr-90 itn.) in pripravo vzorcev za nadaljnje laboratorijske analize.

Mobilni radiološki laboratorij je sestavljen iz strojnice z NBC-filtrom, vhoda s tušem in kemičnim straniščem ter laboratorija z digestorijem in analitično opremo. Opremljen je z digestorijem s filtrirnim sistemom, ki je razdeljen na vroči vnos, delovni prostor in izhodno komoro, analitsko opremo za merjenje radioaktivnosti, kot so visokoločljivi gama spektrometer HPGe, spektrometer NaI in LaBr₃, tekočinski scintilacijski števec LSC in alfa oziroma beta števec, z merilniki površinske kontaminacije in hitrosti doze ter analitskimi in laboratorijskimi tehtnicami. V njem so tudi oprema za pripravo radiološko-kemičnih vzorcev, centrifuga za koncentriranje vzorcev, laboratorijska sušilna komora, ultrazvočni čistilnik, oprema za dekontaminacijo, vremenska postaja ter komunikacijsko-informacijska tehnološka oprema.

KIPEC CIVILNE ZAŠČITE RDEČEMU KRIŽU SLOVENIJE

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

Prvega marca praznujemo dan civilne zaščite, ki je namenjen poklicnim in prostovoljnimi pripadnikom reševalnih služb in sestavov, združenih pod vodstvom Civilne zaščite. V nenehni pripravljenosti za pomoč ljudem ob nepredvidenih dogodkih in nesrečah je okoli 74.000 pripadnikov sil zaščite, reševanja in pomoči. Na osrednji prireditvi na Brdu pri Kranju so 1. marca najzaslužnejšim podelili bronaste, srebrne in zlate znake ter plakete. Kipec Civilne zaščite pa je letos prejel Rdeči križ Slovenije.

Poveljnik Civilne zaščite Republike Slovenije Srečko Šestan je dan pred slovesnostjo na audio-video konferenci Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje predstavil lansko delo sil zaščite, reševanja in pomoči, ki ga je zaznamovala pandemija covid-19. »Civilna zaščita je zagotavljala podporo zdravstvenemu sistemu ob njegovi podhranjenosti. Bolničarji ekip Rdečega križa Slovenije so opravili več kot 31.000 ur prostovoljnega dela, logistična podpora Civilne zaščite pa je omogočila, da je bilo izdanih več kot štiri milijone kosov različne opreme in več kot 700.000 hitrih antigenskih testov. Pri opravljanju nalog zaščite, reševanja in pomoči je sodelovalo več kot 1176 pripadnikov na dan,« je pojasnil poveljnik. Spomnil je, da se je z začetkom projekta RescEU oziroma vzpostavitev skladiščenja strateških zalog osebne varovalne opreme Slovenija uvrstila na evropski zemljevid devetih držav, ki omogočajo tako zagotovitev ob spoprijemanju z resnimi čezmejnimi zdravstvenimi grožnjami. V Sloveniji je bila lani uspešno izvedena tudi velika mednarodna potresna vaja SIQUAKE 2020. »Najpomembnejša prednostna naloga Civilne zaščite je bila krepitev odpornosti na naravne in druge nesreče, prav ob spoznanjih in izkušnjah obvladovanja epidemije,« je še izpostavil Srečko Šestan. Sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami pa se z nepredvidenimi dogodki spoprijema vsak

Premier Janša je poudaril, da Civilno zaščito čakajo že novi izzivi zaradi begunskega vala iz Ukrajine.

dan. V Sloveniji je bilo leta 2021 18.200 različnih dogodkov: požari, nesreče v prometu, onesnaženja, nesreče z nevarnimi snovmi, najdbe ubojnih neeksplozivnih sredstev, potapljaške in iskalne intervencije ter nesreče v gorah in jamah. Zaradi teh so bile več kot 124.000-krat aktivirane različne reševalne službe in sile zaščite, reševanja in pomoči, in sicer največkrat gasilci, skupno 23.000-krat. Na intervencijah je skupno sodelovalo okoli 150.000 reševalcev. Srečko Šestan je poudaril, da je delovanje struktur Civilne zaščite za državljanke in državljane zelo pomembno, saj jim daje občutek varnosti in zagotovilo, da v nesreči ne bodo ostali sami.

VEČ KOT PODVOJENA SREDSTVA ZA SILE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI
Na Brdu pri Kranju je 1. marca potekala osrednja slovesnost ob dnevu civilne zaščite, na kateri so podelili priznanja Civilne zaščite za zasluge pri razvijanju in krepitvi pripravljenosti na nesreče, pri izvajanju zaščite, reševanja in pomoči ter pri odpravljanju posledic naravnih in drugih nesreč. Podelili so 132 bronastih, 82 srebrnih in 29 zlatih znakov ter 40 plaket, vključno s plaketami, ki se podeljujejo za visoke obletnice prostovoljnih gasilskih društev, ter kipec Civilne zaščite za predano, zavzeto in dolgoletno delo v sistemu zaščite, reševanja in pomoči. Prireditve so se poleg prejemnikov priznanj udeležili tudi visoki politični gostje. Slavnostni govornik predsednik vlade Janez Janša je v svojem nagovoru poudaril dobro organiziranost Civilne zaščite, ki je bila ob osamosvojitvi Slovenije in napadu nanjo že kmalu na preizkušnji. Sledile so vojne na Balkanu, ko se je Civilna zaščita spoprijemala z več kot 70.000 begunci s Hrvaškega ter iz Bosne in Hercegovine. »Ne mine leto, ko strukture Civilne zaščite ne bi pomagale tudi v nesrečah po svetu in sosednjih državah. Ob pandemiji,

VESNA MIKUŠ

»Ljudje se čedalje bolj zavedajo, da lahko izzive premagamo skupaj in s sočutjem.«

KATJA SKULJ

»Pomembno je, da organizacija raste in da se prenašajo izkušnje na druge.«

BRANKO NOVAK

»Prihajam iz družine, v kateri sta gasilstvo in pomoč drugim že v krvi.«

ki nas je prizadela, pa je Civilna zaščita predstavljala hrbtenico odgovora na ta izziv, skupaj z zdravstvenim sistemom, ki je nosil največje breme. Civilno zaščito pa čakajo že novi izzivi zaradi begunskega vala iz Ukrajine,« je povedal Janez Janša in dodal, da je pri tem najpomembnejša solidarnost. Zagotovil je še, da se vlada zaveda pomembnosti naložb v sile za zaščito, reševanje in pomoč, zato bodo v proračunih za letošnje in prihodnje proračunsko leto sredstva podvojili, in sicer s 40 na 80 milijonov evrov. Čestital je vodstvu, poveljniku in vsem prejemnikom priznanj. Za odzivno in požrtvovalno delo med epidemijo je podelil spominske znake za požrtvovalnost v boju proti covidu-19. Prejeli so jih Olga Andrejek, Darko But, Sandi Curk, Klemen Gorše, Stanislav Lotrič, Janez Melanšek, Nataša Moškun, Martin Smodiš in Srečko Šestan.

PROSTOVOLJCI IN BOLNIČARJI RDEČEGA KRIŽA SLOVENIJE NEPOGREŠLJIVI

Plaketo Civilne zaščite, priznanja za življenjsko delo, posebne zasluge in izjemne uspehe na področju civilne zaščite, so prejeli Janko Cerkenik, Vladimir Fijavž, Antun Gašparac, Marko Kavčič, Boris Krže, Branko Novak in Katja Skulj. Letošnja dobitnica kipca Civilne zaščite, nagrade za posebne zasluge in izjemne dosežke pri delu na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, pa je humanitarna organizacija Rdeči križ Slovenije. V utemeljitvi so zapisali, da velja zveza združenj z Mladinskim zdraviliščem in letoviščem Debeli rtič, 56 območnimi združenji, 890 krajevnimi organizacijami in več kot deset tisoč prostovoljci za zaupanja vredno organizacijo, ki si nenehno prizadeva za spoštovanje človeka ter njegovega dostojanstva. Svoje moči usmerja v reševanje ogroženih življenj, blaženje ranljivosti in lajšanje socialnih ter psihosocialnih stisk, hkrati pa krepki sodelovanje z vsemi pomembnimi akterji na tem področju tako v Sloveniji kot v tujini. S tem potrjujejo, da so ena izmed najpomembnejših nevladnih organizacij v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Nepogrešljiva je bila tudi njihova pomoč med epidemijo, saj so bolničarji in drugi prostovoljci Rdečega križa opravili kar 158.000 prostovoljskih ur. Nagrado sta

prevzeli predsednica Rdečega križa Slovenije Vesna Mikuž in generalna sekretarka Cvetka Tomin. Vesna Mikuž je v nagovoru izpostavila, da so nagrado prejeli ob najprimernejšem času. »Tega priznanja smo po dveh zelo napornih letih veseli, pred nami pa so že novi izzivi, povezani z ukrajinsko krizo, zato nam to še toliko več pomeni. Zaslugo za nagrado imajo naši zaposleni in prostovoljci, ki so srce naše organizacije,« je povedala in se jim zahvalila za požrtvovalno delo. Za Revijo Slovenska vojska je dodala, da je tudi sodelovanje na državni ravni med epidemijo potekalo dobro. Za to so bile zaslužne strokovne službe in generalna sekretarka Rdečega križa Slovenije, ki so usklajevale in združevale različne poglede in odgovorile na različne potrebe po pomoči. »V teh dveh letih se je za vse veliko spremenilo. Začeli smo se zavedati, da se lahko kadar koli zgodijo nepredvidljive naravne nesreče. Poleg epidemije smo se spoprijemali še s potresom na Hrvaškem, podnebnimi spremembami in begunci. Prav dobrotelost in humanitarnost moramo najbolj podpirati. Ljudje se čedalje bolj zavedajo, da lahko izzive premagamo skupaj in s sočutjem,« je še poudarila in dodala, da za humanitarne delavce ni nikoli počitka ter da je Rdeči križ Slovenije že vpet v usklajevanje dela in pripravo na begunski val iz Ukrajine.

DOLGOLETNO DELO V CIVILNI ZAŠČITI

Med prejemniki plakete Civilne zaščite, priznanja za življenjsko delo, sta med drugim tudi Katja Skulj, inštruktorica Enote reševalnih psov in članica Kinološkega društva Ljubljana, ter Branko Novak, gasilec in poveljnik štaba Civilne zaščite občine Ljutomer. Katja Skulj se je Enoti reševalnih psov pridružila že leta 1989. Od takrat je izšolala štiri reševalne pse ter se usposobila za inštruktorico in sodnico dela reševalnih psov. Kot mednarodna sodnica in inštruktorica je sodila na izpitih ter vodila tečaje po vsej Evropi. Leta 2018 je prevzela vodenja komisije za reševalne pse pri Kinološki zvezi Slovenije. »Njeno delo usmerjajo najnovejši spoznanja in mednarodne smernice pri šolanju reševalnih psov. Tako se z njeno pomočjo organizacija posodablja in pripravlja na nove izzive,« so zapisali v utemeljitvi priznanja. Povedala nam je, da je plaketa priznanje za več kot 30-letno delo. »Če hočeš, da neka

Kipec Civilne zaščite je prejel Rdeči križ Slovenije.

organizacija raste, moraš vlagati energijo v podmladek. In sicer ne le v vzgojo vodnikov reševalnih psov, temveč v celoten kader, torej v usposabljanje novih sodnikov in inštruktorjev. Pomembno je, da organizacija raste in da se prenašajo izkušnje na druge,« je izpostavila svoj odnos do dela ter dodala, da je pri delu z reševalnimi psi tudi veliko mednarodnega sodelovanja. Želja, da bi postala vodnica reševalnih psov, se je pojavila v zgodnji mladosti, ko je spoznala reševalnega psa družinskih prijateljev. Trenutno šola četrtega psa oziroma psičko – labradorko. Povedala je, da je med reševalnim psom in vodnikom vedno poseben odnos, najpomembnejše pa je, da se – tako kot pravijo v žargonu – »naučiš brati psa«. Treningi in iskanje pogrešane osebe se bistveno razlikujejo. Vodnik je med iskanjem v stresu, ta adrenalin deluje tudi na psa in vodnik mora biti dovolj senzibilen, da spremlja njegove signale. Na svoji reševalni poti je sodelovala v številnih intervencijah: ob plazu v Logu pod Mangartom, zasutju Kolizeja in objekta na Roški ob obnovi ter pri iskanju pogrešanih oseb. Njena enota je bila samo lani vpoklicana več kot 50-krat.

Branko Novak je v gasilske vrste stopil leta 1976. Opravil je usposabljanje za gasilca, višjega gasilskega častnika in izpit za gasilskega predavatelja. Leta 1995 je postal predsednik Prostovoljnega gasilskega društva Radomerje, med letoma 2007 in 2014 je vodil Gasilsko zvezo Ljutomer, od leta 2006 pa je poveljnik štaba Civilne zaščite občine Ljutomer in aktivno vključen v operativno vodenje večjih intervencij. V zadnjih dveh letih se je izkazal pri opravljanju nalog za zajezitev širjenja covid-19. Je zelo cenjen vodja, saj je strokoven, umirjen, preudaren in vedno pripravljen pomagati. Povedal je, da je plaketa zanj pomembno priznanje za dolgoletno delo. Zahvalil se je vsem, ki so ga predlagali in podprli, ob tem pa poudaril, da zahvalo dolguje tudi ženi in domačim. Prihaja iz družine, v kateri imajo pomoč tako rekoč v krvi, saj sta bila gasilca tudi njegova oče in dedek, danes pa tradicijo nadaljuje sin, ki je poklicni gasilec.

V SLOVENSKI VOJSKI IŠČEJO NOVE OSTROSTRELCE

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO arhiv Slovenske vojske

Ostrostrelci so visoko izurjeni posamezniki, ki lahko dosežejo izjemne učinke na bojišču. Koristni so v vseh pogojih dela, zlasti pri zaščiti v okolju, v katerem je veliko civilnega prebivalstva in je velika možnost kolateralne škode. V Slovenski vojski se v sredini aprila začne usposabljanje za pridobitev vojaške evidenčne dolžnosti ostrostrelca, rok za prijavo pa je 1. april. Pričakujejo kandidate, ki si želijo novega znanja in so sposobni hitrega učenja, saj usposabljanje obsega številne vsebine, ki jih je treba usvojiti v kratkem času.

Ostrostrelci so izjemen bojni multiplikator sile. Delujejo po tako imenovanem konceptu »angela varuha«, pri čemer je njihov namen zaščititi prijateljsko enoto. Lahko delujejo kot izvidniki ali za navajanje ognja in eliminacijo tarč visokih vrednosti. V Slovenski vojski so ostrostrelci izjemno izurjeni specialisti, ki so po ravni znanja in usposobljenosti primerljivi z ostrostrelci tujih oboroženih sil. Na mednarodnih ostrostrelskih tekmovanjih dosegajo najvišje uvrstitve. 15. aprila se bo začelo usposabljanje za pridobitev vojaške evidenčne dolžnosti ostrostrelca in bo trajalo do 30. junija. Večinoma bo potekalo na območju notranjske regije, in sicer v okolici Postojne ter na Počku in Baču, kjer so najugodnejši pogoji za izvedbo programa. Vodja usposabljanja nadporočnik Blaž Planinec iz poveljstva 10. pehotnega polka je pojasnil, da sta prva dva tedna namenjena predvsem preverjanju znanja kandidatov glede individualnih veščin in gibalnih sposobnosti, izvajali se bodo orientacijski pohodi, delali pa bodo z različnimi optoelektronskimi sredstvi. Primerni kandidati bodo nato v začetku maja nadaljevali glavni del usposabljanja. »Usposabljanje je raznovrstno,

poudarjena pa sta streljanje in ostrostrelska taktika. Streljanje bo potekalo na znanih in neznanih razdaljah, pri čemer bodo morali kandidati oceniti razdalje do cilja in nato učinkovito delovati po njih. Prav tako je pomemben del streljanja uporaba različnih alternativnih položajev, saj optimalnega položaja – ležečega – ni vedno mogoče doseči. Pri ostrostrelski taktiki pa je najpomembnejše zalezovanje oziroma prikrit dostop ostrostrelca do svojega končnega strelskega položaja, s katerega lahko učinkovito deluje po cilju,« je pojasnil nadporočnik Planinec in dodal, da bodo kandidati vojaško evidenčno dolžnost pridobili z zaključno vajo, ki bo vrhunec tečaja ter bo združevala vse pridobljene veščine.

VELIKO ZNANJA V KRATKEM ČASU

Pogoji za pristop k usposabljanju za pridobitev vojaške evidenčne dolžnosti ostrostrelca so opravljeno temeljno vojaško strokovno usposabljanje, veljavni zdravniški pregled brez omejitev, najmanj ocena štiri pri zadnjem preverjanju gibalnih sposobnosti in opravljen zadnji letni strelski test z avtomatsko puško z oceno usposobljen. Po besedah nadporočnika Blaža Planince se od kandidatov poleg naštetih pogojev pričakuje predvsem sposobnost usvajanja novega znanja v kratkem času. »Veliko je dela z optoelektronskimi sredstvi in oborožitvijo ter poznavanja balistike. Kandidati so stalno ocenjevani, od njih pa se pričakuje, da dosegajo določene standarde v skladu s programom,« je naštel vodja usposabljanja. Poudaril je, da se po uspešno končanem tečaju pravo delo šele začne, saj mora biti ostrostrelca željan učenja, v skladu z novostmi na sodobnih bojiščih. »Dlje časa kot nameni izobraževanju in več izkušenj pridobi, boljši ostrostrelca bo. Ostrostrelca mora biti oseba, od katere se pričakuje, da lahko samostojno deluje na bojišču, da je lahko dlje časa ločen od enote, je umirjen in potrpežljiv. In ne nazadnje, biti mora tudi dober strelec,« je sklenil vodja usposabljanja in povabil k prijavam, ki jih zbirajo do 1. aprila. Zainteresirani kandidati lahko pošljejo svoje podatke na elektronski naslov glavna.pisarna.gssv@mors.si, dodatne informacije pa dobijo na telefonski številki **01 759 4136**.

V njegovi zbirki je več kot 250 različnih medalj Slovenske vojske.

Poroka 22. februarja je imela vojaški pridih.

S POGODBENO REZERVO ZDRUŽIL VESELJE DO MEDICINE IN VOJSKE

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Nina Pokorn in osebni arhiv
Jakoba Klenovška

Diplomirani zdravstvenik Jakob Klenovšek, zaposlen v Zdravstvenem domu Zagorje ob Savi, je že 14 let pripadnik pogodbene rezerve Slovenske vojske. Zadnjih nekaj let deluje v zdravstveni enoti lahke premične bolnišnice Role 2. Danes kot pogodbeni rezervist v Slovenski vojski uspešno združuje vojaško in medicinsko znanje. Je tudi navdušen zbiratelj, saj že od leta 2004 zbira medalje Slovenske vojske. Prosti čas najraje preživlja aktivno v družinskem krogu, kmalu pa bo postal še tretjič očka.

»Vojaška usposabljanja so na visoki strokovni ravni.«

Jakob Klenovšek iz Trbovelj je vojaški rok služil že leta 1999, takoj po končani srednji gozdarski šoli. »Vojska me je od nekdaj zanimala. Na začetku sem bil najbolj navdušen nad pehoto – mogoče zaradi knjig in filmov,« je pojasnil in dodal, da je bila prva izkušnja v vojaških vrstah polna različnih spoznanj, tudi razočaranj, vendar ne glede na vse zanimiva ter pozitivna. Po služenju vojaškega roka se je odločil za študij gozdarstva v Ljubljani. V drugem letniku se

je vpisal na izredni študij in ob tem iskal delo. V okviru javnih del se je v Trboveljah zaposlil kot spremljevalec voznika reševalnega vozila. »Imel sem ustrezne pogoje, zato sem se odločil, da se preizkusim v tej vlogi. Kot laik sem pomagal reševalcu. To sem počel eno leto in se nad delom navdušil,« je povedal Trboveljčan. Čeprav je nameraval nadaljevati študij gozdarstva, se je po temeljitem premisleku odločil, da se bo raje posvetil zdravstvenemu poklicu. »Po dveh letih sem dobil naziv tehnik zdravstvene nege. Nato sem opravljal plačano pripravništvo, po strokovnem izpitu pa sem se zaposlil v Zdravstvenem domu Hrastnik. Tri leta sem izvajal patronažo oziroma nego na domu. To delo sem rad opravljal,« je o poklicni preusmeritvi in prvih profesionalnih izkušnjah razložil Klenovšek. Nato so mu ponudili delo v splošni ambulanti, ki ga zdaj opravlja že 12 let, zadnja tri v Zdravstvenem domu Zagorje ob Savi. »Malo moških dela v ambulantah družinske medicine, saj to zahteva zmožnost večopravnosti – po čemer moški pogovorno sicer ne slovim,« je z nasmehom pojasnil in potrdil, da se sam dobro znajde v delu, pri katerem je treba včasih hkrati početi več

stvari: sprejemati klice, organizirati delo, se odločati o urgentnih stanjih. »Seveda je treba ob sebi imeti tudi zdravnika oziroma zdravnico, s katero se ujameš in si zaupata,« je izpostavil. Pred leti se je odločil ob delu še diplomirati, kar mu je z vztrajnostjo, marljivostjo in odpovedovanjem pred dvema letoma tudi uspelo.

USPOSABLJANJA SO NA VRHUNSKI RAVNI

Da bi ohranil stik z vojaškimi veščinami, se je v pogodbeno rezervo vključil že pred 14 leti. Najprej je bil dodeljen inženirskemu bataljonu v Novem mestu, nato pa je bil čez nekaj let po svoji prošnji premeščen v enoto lahke premične vojaške bolnišnice Role 2, ki spada pod Logistično brigado. Z usposabljanji in delom v enoti je zadovoljen, saj se srečuje z ljudmi iz različnih zdravstvenih poklicev in okolij: s kirurgi, radiologi, inštruktorji ter vodji urgenc. »Smo odličen kolektiv. Prihajamo iz zdravstvenega okolja, veliko se pogovarjamo o strokovnih temah, izmenjujemo si znanje in izkušnje,« je izpostavil nekaj prednosti dela kot pogodbeni rezervist v lahki premični vojaški bolnišnici, v kateri trenutno opravlja naloge vodje izmene hospitala, usposablja pa se tudi za naloge drugih formacijskih mest in redno izpopolnjuje zdravstveno znanje. Navdušen je nad visoko strokovno ravno vaj z dobrimi scenariji, realističnimi simulacijami in vrhunsko opremo, za kar ima veliko zaslug tudi višji vojaški uslužbenec Damjan Remškar. Letos bo zdravstvena enota lahke premične bolnišnice Role 2 certificirana, zato imajo še intenzivnejša usposabljanja, skoraj vsak mesec po teden dni. Kot zdravstveni delavec se zaveda, da je učenje vseživljenjsko, saj se razvijajo novi pristopi, zdravila, oprema in instrumenti. Z delom v vojski mu je tako omogočeno dodatno izobraževanje in usposabljanje na zdravstvenem področju. Zelo je pohvalil tudi svoje nadrejene, vključno s poveljnicco enote podpolkovnico Karmen Kralj in majorjem Borutom Lončaričem, ki k izzivom vedno pozitivno pristopita in skrbita za visoko motiviranost pripadnikov. Izpostavil je zanj še en pomemben vidik služenja v pogodbeni rezervi Slovenske vojske. Z nadomestili, ki jih prejema kot rezervist, si je lahko plačal izredni študij zdravstvene nege.

V ZBIRKI IMA VEČ KOT 250 MEDALJ

Z vojsko je povezan tudi njegov konjiček, in sicer zbiranje medalj, znakov, našitkov in uniform Slovenske vojske. Od malega je pogledoval za vojaškimi stvarmi, resneje pa je začel že leta 2004, ko se je zbirateljstvo preselilo

na splet oziroma sta se povečali spletni prodaja in izmenjava. Najprej je kupoval različne vojaške predmete in oznake, nato pa se je odločil, da se bo posvetil predvsem zbiranju medalj Slovenske vojske. »Zelo so mi všeč, saj so kakovostno izdelane in imajo dušo. V zbirki jih imam že več kot 250 različnih,« je pojasnil in povedal, da so medalje sicer specifična kategorija. Večinoma jih kupi, včasih mu jih kdo tudi podari. Na hrbtni strani imajo gravuro imena prejemnika, nekatere so oštevilčene, kakšne so tudi brez vsega. »Ljudje imajo do medalj različen odnos: nekaterim veliko pomenijo, drugi so bolj brezbržni ali pa niti ne poznajo njihovega točnega pomena,« je ugotovil Klenovšek. Njegova želja je, da bi nekoč izdal publikacijo, saj take v Sloveniji še ni. »Po letu 1993 ni bilo izdane še nobene publikacije na to temo, v drugih državah je zbirateljstvo veliko razvitejše in so take publikacije pogoste, zato bi bilo prav, da jo dobimo tudi mi,« je predstavil svoje načrte. Pri tem je izpostavil, da je najbolj ponosen na prve medalje Slovenske vojske v svoji zbirki. Te so bile podeljene leta 1991 in so redko videne v kateri izmed zbirk. Celotno zbirko si je najbrž mogoče ogledati le v muzeju brigadirja Janeza J. Švajncerja. Nekaj kolegov je med zbiratelji našel tudi v vrstah Slovenske vojske. »Zbiratelji smo verjetno malo čudaški, marsikomu se zdi, da zbiramo kramo, ampak s tem skrbimo tudi za ohranjanje vojaške dediščine,« je pojasnil Jakob Klenovšek.

POROKA Z VOJAŠKIM PRIDIHOM

Trboveljčan Jakob Klenovšek se je pred kratkim poročil z novo partnerico, iz prejšnjega razmerja pa že ima dva sinova. »Tretji je na poti,« je še izdal kmalu trikratni očka, ki je tudi poroko obarval vojaško. Zaradi omejitev in ukrepov zaradi covid-19 je bila prisotnost svatov oziroma vojaških kolegov nekoliko okrnjena, je pa dobil na izposojno vojaško službeno uniformo, v kateri se je s ponosom poročil. Kolegici iz Vojaške zdravstvene enote sta se pripeljali z vojaškim vozilom ter nevesto in ženina po obredu tudi odpeljali. Poroka, ki je potekala sredi Zagorja ob Savi, je bila paša za oči tudi za mimoidoče. Ob koncu je povedal, da prosti čas najraje preživlja v družinskem krogu z ženo in otrokoma, skupaj radi zahajajo v naravo in se športno udeležujejo.

ZA KAJ SPLOH ŠE POTREBUJEMO VOJAŠKE KOMUNIKACIJE?

BESEDILO podpolkovnik Stanislav Šantelj
FOTO Marko Pišlar

Danes si večkrat postavljamo vprašanja, kako in koliko lahko uporabimo komercialne rešitve informacijske in komunikacijske tehnologije ter ali so te ustrezne in kakšne so omejitve pri njeni uporabi. Za kaj sploh še potrebujemo vojaške komunikacije? Da bi lahko odgovorili na zadnje vprašanje, moramo razumeti tehnične in uporabniške možnosti, ki nam jih omogoča komercialna tehnologija, in uporabniške zahteve vojske pri njenem delovanju.

NEKOČ IN DANES

Razvoj informacijskih in komunikacijskih tehnologij je do osemdesetih let prejšnjega stoletja večinoma določala in ustvarjala vojaška industrija. Od takrat se je delež razvoja vztrajno povečeval v korist civilnih rešitev. Danes so informacijske in komunikacijske tehnologije in z njimi povezane rešitve večinoma razvite v komercialne namene. To je seveda razumljivo, saj so namenjene vsem ljudem na tem planetu, in ne samo peščici bojevnikov. Uspešnost uporabe novih vojaških tehnoloških rešitev je odvisna od več dejavnikov, predvsem od arhitekture rešitve, organizacijskih in procesnih sprememb ter finančnih in kadrovskih virov. Vojaško okolje pa zahteva še delovanje v posebnih razmerah, tudi v ekstremnih okoljskih in varnostnih. Vojaški sistemi se morajo zato danes prilagajati civilnim rešitvam oziroma izhajati iz njih. To pravzaprav niti ni tako zapleteno v segmentih, ki so blizu civilnemu svetu. Pri statičnih in premestljivih sistemih so večinoma že v uporabi rešitve, ki jih poznamo iz vsakodnevnega civilnega ali poslovnega življenja, pri čemer je mogoče uporabljati trenutno komunikacijsko infrastrukturo. V taktičnem segmentu pa veljajo drugačne razmere. Vojski na najnižji taktični ravni doživljajo digitalizacijo bojišča čez uporabo končnih, terminalnih naprav. To so na primer radijske naprave ter dlančniki in čelade z vizirjem, na katerem spremljajo situacijsko sliko. Pri tem infrastruktura, kot so bazne postaje, optični vodniki in podobno, ni na voljo. Vojska si jo mora za svoje delovanje vzpostaviti sama.

OMREŽJE 5G

Odkar je bilo leta 1981 uvedeno prvo brezžično omrežje, se je število mobilnih naprav izjemno povečalo, v uporabi jih je več milijard. Brezžična omrežja četrte generacije (4G) postopno nadomeščata peta generacija mobilnih omrežij (5G). Predhodne generacije mobilnih tehnologij so bile namenjene predvsem osebni komunikaciji v obliki govora, prenosa podatkov in dostopa do interneta. Tehnologija 5G pa je namenjena globalni digitalni transformaciji in predstavlja strateško pomembno tehnologijo, ki bo temelj prihodnjega gospodarstva ter družbe. Omrežje 5G podpira hkratno povezavo ogromnega števila naprav, večjo varnost, zanesljivost in odzivnost omrežja, storitve v oblaku ter internet stvari.

Mobilna omrežja 5G so oblikovana tako, da je na eni fizični infrastrukturi mogoče vzpostaviti več virtualiziranih namenskih omrežij za različne vertikale, kot so energetika, industrija, logistika, transport, zdravje, pametna mesta, kmetijstvo, mediji in zabava, finančne storitve in javna varnost. Prav zadnja je tista, ki je še posebej zanimiva za obrambno-varnostni sistem. Za to področje se razvijajo tehnične rešitve za neposredno povezavo dveh terminalov (mobilnikov) brez vključevanja bazne postaje, za delovanje baznih postaj, tudi če te niso vključene v omrežje, prenos kritičnega govornega ali videesignala, vključitev telemedicine, avtomatski zajem podatkov in drugo.

SATELITSKI SISTEMI

Okoli Zemlje kroži več tisoč satelitov, ki opravljajo različne naloge. Poznamo telekomunikacijske, navigacijske, opazovalne in druge satelite. Postavljeni so v

različne orbite. Geostacionarni sateliti 35.786 kilometrov nad ekvatorjem obkrožijo Zemljo v enem dnevu, tisti na nižjih orbitah pa večkrat. Telekomunikacijski sateliti za povezavo od uporabnika in proti njemu na Zemlji uporabljajo različne frekvenčne pasove.

Zadnja štiri desetletja je največji ponudnik satelitskih storitev britansko telekomunikacijsko podjetje Inmarsat. Uporabnikom po vsem svetu zagotavlja govorne in podatkovne storitve čez 14 geostacionarnih telekomunikacijskih satelitov, ki komunicirajo z 32 zemeljskimi postajami. Sateliti omogočajo tri vrste pokritosti, in sicer globalno, področno in točkovno. Pri globalni pokritosti je vsak satelit opremljen z enim globalnim snopom, ki prekriva do ene tretjine zemeljske površine, od zemljepisnih širin -82° do $+82^{\circ}$, ne glede na zemljepisno dolžino. Regionalna pokritost je dosežena s sateliti, ki imajo od štiri do 19 področnih snopov. Novejši sateliti imajo več 100 ozkih točkovnih snopov, ki dosegajo pokritost v premeru nekaj 100 kilometrov. Uporaba področnih in točkovnih snopov omogoča uporabniškemu terminalom delovanje z manjšimi antenami ter močmi.

Podjetje SpaceX gradi največje omrežje satelitov Starlink, ki bo omogočilo širokopasovno internetno povezavo v najoddaljenejša kraja sveta. Njihov glavni cilj je izstreliti 12.000 manjših satelitov, ki bodo krožili v nizkozemeljski orbiti na različnih višinah, in sicer 340, 550 in 1110 kilometrov nad Zemljo. Od oktobra 2021 je ponudba internetnih storitev na voljo v 19 državah. Spletni časopis The Verge navaja, da je imelo podjetje SpaceX junija 2021 že 1700 satelitov v vesolju in približno 70.000 uporabnikov.

KAJ POTREBUJE VOJSKA ZA KONVENCIONALNO VOJSKOVANJE?

Za taktična radijska omrežja veljajo različni pogoji in zahteve. Prvi je, da dostop do omrežja ne temelji na fiksni infrastrukturi, torej ni baznih postaj. Prav tako morajo delovati v premičnih oziroma premestljivih pogojih, podatki morajo biti zaščiteni, prenos podatkov mora biti izveden tako, da je čim manjša možnost motenj, ki jih povzroči nasprotnik, na primer s tehniko frekvenčnega skakanja, pri čemer današnje zahteve presegajo 1000 skokov v eni sekundi. Radijske naprave in druga oprema morajo delovati v ekstremnih okoljskih pogojih, uporabljen frekvenčni pas pa mora biti primeren glede na teren in zakonitosti razširjanja elektromagnetnega valovanja. Če želimo bojne radijske naprave uporabiti v mednarodnem okolju, morajo biti te zgrajene po istih standardih.

SKLEP

Ob pregledu ponudb komercialnih mobilnih komunikacijskih omrežij in zahtev vojske za konvencionalno vojskovanje na prvi pogled med njimi ne najdemo neposredne povezave. Ugotovimo lahko, da so prenosne zmogljivosti v vojaških omrežjih bistveno nižje kot v civilnih omrežjih. Topologija vojaških omrežij je zapletena, vozlišča omrežja lahko vzpostavimo po več poteh, pa še ta se spreminjajo s časom. Centraliziran nadzor omrežja ni mogoč, saj ni vedno mogoče dostopati do vseh vozlišč, v omrežju pa se vzpostavljajo ad hoc povezave, ki se hitro spreminjajo, saj se vozlišča premikajo.

Povezave med komercialno tehnologijo in vojaško uporabo lahko najdemo v delnem prenosu tehnoloških rešitev v vojaške naprave, na primer programsko definirane radijske naprave, ter v uporabi komercialnih rešitev v specifičnih operativnih okoljih, kot so vaje, mirovne misije in operacije nizke intenzivnosti. Mogoče so tudi kombinacije obeh tehnologij. Pričakujemo lahko, da bo tehnologija 5G, ki bo vplivala na vse poznejše generacije, postopoma prevladala v javni varnosti in bo postala način sodelovanja vseh služb ob naravnih in drugih nesrečah. Pri satelitskih povezavah je možnosti za uporabo več, saj je majhna verjetnost motenja satelitov ali terminalov in tudi uničenja. Tehnologija se bistveno ne razlikuje od vojaških satelitskih rešitev.

PREIZKUŠANJE LETAL KOT PRILOŽNOST ZA RAZVOJ SLOVENSKE VOJSKE

BESEDILO podpolkovnik Tomaž Oblak
FOTO Goran Krošelj in Borut Podgoršek

Vojaški konflikti novega tisočletja se kažejo kot konvencionalni spopadi, izboljšani z različnimi načini vojaškega in nevojaškega delovanja. Eden najpomembnejših gonil teh premikov je razvoj tehnologij, ki so podlaga za razvoj naprednih zmogljivosti.

Tak primer je bila vojna v regiji Gorski Karabah, v kateri je ena izmed strani z inovativno uporabo brezpilotnih letal dosegla prednost, na katero nasprotna stran ni bila pripravljena.

Prednosti brezpilotnih letal so prepoznavali že v začetkih uporabe letalstva v vojaške namene. Namenjena so bila opravljanju dolgotrajnih nalog v nevarnem okolju, v katerem bi človeška posadka predstavljala omejujoč element zaradi fizioloških omejitev, hkrati pa je bila njihova prednost, da je bil človek umaknjen daleč od nevarnega okolja. Izjemen razvoj tehnologije, vpliv na nove zmogljivosti in nove oblike vojskovanja so velik izziv za načrtovalce vojaških zmogljivosti za prihodnje dolgoročno obdobje, v katerem je pričakovano, da bo brezpilotna tehnologija postala prevladujoča in bo večinoma nadomestila klasično upravljane letalnike. Ker pa gre za velike konceptualne in miselne premike, mora biti ta razvoj skrbno načrtovan in razvit postopno, in sicer na podlagi pridobljenih izkušenj ter dopolnjen z novim znanjem.

Vojaško letalstvo je uporabnik visokotehnoloških tehničnih sredstev, kar zahteva visoko usposobljen kader. Piloti, ki jih usposabljam danes, bodo namreč operativni naslednjih trideset let. Zelo verjetno je, da bo večina izmed njih v svoji aktivni delovni dobi uporabljala brezpilotno tehnologijo. Zato je zelo pomembno, da se uvedba nove tehnologije začne že pri usposabljanju kadra. Trenutno Slovenska vojska za osnovno letalsko usposabljanje uporablja letala, ki so bila dobavljena leta 1993. Žal se tem letalnikom pozna skoraj tridesetletna operativna doba ter odsotnost sodobnih navigacijskih in komunikacijskih sistemov.

ZA SLOVENSKO VOJSKO POZITIVNE IZKUŠNJE Z NOVO TEHNOLOGIJO

Sporazum o preizkušanju letal in simulatorja podjetja Pipistrel je za Slovensko vojsko izjemno pomemben, saj omogoča vpogled v novo in neznano dimenzijo, ki omogoča oblikovanje razvojne strateške misli o novem načinu delovanja letalstva tako, da uravnoteženo podpira znanje ter omogoča razvoj letalstva v smeri uporabe sodobne tehnologije in nadgradnjo v novo področje s postopno vzpostavitvijo zmogljivosti, ki jih nove tehnologije že omogočajo. Sporazum predvideva, da bo lahko Slovenska vojska v dogovorjenem obdobju do konca leta 2023 preizkušala simulator, osnovno in napredno šolsko izvidniško letalo ter hibridno izvidniško-bojno letalo.

Simulator bo omogočal uvajanje bodočih pilotov v okolje letalskih operacij, in sicer za upravljanje na klasičen način in za upravljanje letala na daljavo. Predstavljal bo okolje pilota klasičnega letala in tudi letala s hibridnim upravljanjem. Omogočal bo spoznavanje z delovnim okoljem za pilote klasičnih, hibridnih in brezpilotnih letal ter usposabljanje in pridobivanje izkušenj iz običajnih postopkov pri upravljanju letala ter iz postopkov, ki so za izvajanje v resničnosti prenevarni ali pa jih zaradi okoljskih omejitev ni mogoče izvesti. Simulator bo zagotovil visoko stopnjo usposobljenosti brez uporabe pravega letala, kar bo prispevalo k dvigu usposobljenosti, narejen pa bo tudi velik korak v smeri zelene obrambe, saj se bodo zmanjšale ure naleta na pravem letalu.

Osnovno šolsko izvidniško letalo bo omogočalo uvajanje v realistično okolje letalskih operacij, za katere bosta znanje in del izkušenj predhodno pridobljena na simulatorju. Letalo bo imelo vgrajene sodobne sisteme za

4 Pomembna pridobitev je tudi simulator za usposabljanje bodočih pilotov.

upravljanje, navigacijo in komunikacijo. Njegovo delovno okolje bo prilagojeno delovnemu okolju hibridnega letala. Vgrajena izvidniška oprema bo omogočala uporabo za usposabljanje in realistično izvidovanje iz zraka.

Napredno šolsko izvidniško letalo je nadgradnja predhodnega in bo omogočalo uvajanje pilotov v realistično okolje zahtevnih letalskih operacij v vseh meteoroloških razmerah, za katere bosta znanje in del izkušenj predhodno pridobljena na simulatorju in osnovnem šolskem izvidniškem letalu. Letalo bo imelo vgrajene sodobne sisteme za upravljanje, navigacijo in komunikacijo. Delovno okolje bo prilagojeno delovnemu okolju hibridnega letala. Vgrajena izvidniška oprema bo omogočala uporabo za usposabljanje in realistično izvidovanje iz zraka. Letalo bo poleg podpore usposabljanju za uporabo novih hibridnih in brezpilotnih tehnologij omogočalo tudi usposabljanje pilotov klasičnih letal v skladu z zahtevami, za kar trenutno Slovenska vojska nima primerne letala.

Hibridno izvidniško-bojno letalo pa bo kot nadgradnja vseh predhodnih sistemov omogočalo bojno izvidovanje iz zraka, bojno podporo enotam na kopnem, opravljanje sekundarnih nalog Slovenske vojske v mirnodobnem času, usposabljanje za izvajanje vseh nalog Slovenske vojske in opravljanje bojnih nalog na območju operacij. Hibridna tehnologija bo omogočala neomejeno usposabljanje v nacionalnem in mednarodnem zračnem prostoru za varnostnim pilotom v kokpitu ter hkrati opravljanje realističnih nalog na območju operacij z upravljanjem na daljavo.

Slovenska vojska bo med preizkušanjem letal pridobila izkušnje z novo tehnologijo, ki bodo izjemno pomembne pri vzpostavitvi novih zmogljivosti. V okviru letalskega usposabljanja pričakujemo pozitiven vpliv zaradi uvedbe simulatorja, ki je združljiv z osnovnim in naprednim šolskim letalom. Vsa letala so

opremljena s sodobnimi navigacijskimi in komunikacijskimi sistemi, ki poleg veččin upravljanja letala omogočajo še razvoj veččin upravljanja sodobnih sistemov.

Hibridno letalo pa omogoča najpreprostejši prehod s klasičnega upravljanja na upravljanje na daljavo, saj temelji na enaki letalski platformi in na sistemih upravljanja, izpopolnjenih z upravljanjem na daljavo in oborožitvenimi sistemi. Tak prehod na brezpilotno tehnologijo je trenutno tudi edina rešitev, ki omogoča nemoteno usposabljanje in opravljanje vojaških nalog v nacionalnem zračnem prostoru z uporabo varnostnega pilota ter izvajanje letalskih nalog na območju operacij v brezpilotnem načinu. V nadaljevanju bo napredno letalo v preizkusni fazi zapolnilo primanjkljaje pri usposabljanju pilotov, ki jih Slovenska vojska začasno rešuje z zunanjimi sredstvi. Izjemno pomembne bodo pridobljene izkušnje iz izvidovanja iz zraka in bojne podpore v vseh pogojih, tako pri izvajanju aktivnosti kot pri postopkih usposabljanja za vzpostavitev teh zmogljivosti v prehodnem obdobju uvajanja nove tehnologije na način, ki bo kot logično pot pokazal dopolnjevanje brezpilotne in klasične tehnologije ter izkoristil prednosti vsake izmed njih.

NOVI SISTEMI BODO PRISPEVALI K ZMANJŠANJU OGLJIČNEGA ODTISA

Pridobljene izkušnje bodo podlaga za načrtovanje razvoja zmogljivosti za podporo sil Slovenske vojske in zavezništva, kar bo povečalo učinkovitost delovanja sil Slovenske vojske zaradi zagotovitve informacij z bojišča, prav tako pa tudi za zaščito svojih sil. Hkrati bo posadka letalnikov umaknjena z območja visoke ogroženosti. Uvedba nove tehnologije bo omogočala večjo učinkovitost sil Slovenske vojske s številčno manjšimi enotami visoko

^ Slovenska vojska preizkuša Pipistrelova letala.

usposobljenega kadra, ki bo uporabljal sodobne oborožitvene sisteme. Vsi novi sistemi bodo zaradi večje učinkovitosti delovanja in boljše organizacije operacij ter usposabljanja znatno zmanjšali ogljični odtis. Samo v okviru letalskega usposabljanja se bomo lahko približali zavezam po zmanjšanju izpustov ogljikovega dioksida za polovico. Ker gre za miselni preskok v načinu uporabe letalskih zmogljivosti, mora nova zmogljivost omogočiti prehod s sedanje tehnologije na novo in v prehodnem obdobju podpirati oba načina delovanja. Prav tako mora postaviti podlago za uveljavitev namenske brezpilotne tehnologije v prihodnosti. Hkrati pa gre za redko prakso, da Slovenska vojska sodeluje v razvoju nove zmogljivosti v skupnem velikem projektu z domačo industrijo.

ZBORNİK IN ZGOŠČENKA OB 25-LETNICI

BESEDILO Jerneja Grmadnik, FOTO Bruno Toič

Orkester Slovenske vojske je lani praznoval 25-letnico delovanja. Ob tem sta izšla zbornik in zgoščenska s skladbami komornih zasedb, ki je nastala v samozaložbi prav v času covidnih omejitev ter koncertnega premora.

Temeljno poslanstvo Orkestra Slovenske vojske je negovanje glasbene umetnosti in predstavljanje Slovenske vojske in Republike Slovenije doma in v tujini, prav tako pa tudi dvig bojne morale pripadnikov, zagotavljanje kulturne oskrbe Slovenske vojske in nadaljevanje tradicije vojaških orkestron na Slovenskem. Vojaški orkester oziroma njegove različne zasedbe so nepogrešljive pri počastitvah, sprejemih z vojaškimi častmi, vojaških žalovanjih, polaganjih vencev in pogrebih z vojaškimi častmi, ob komemoracijah, vojaških praznovanjih in slovesnostih, državnih proslavah, dnevu Slovenske vojske in praznovanju dneva drugih enot. Pogosto sodelujejo z Gardno enoto Slovenske vojske. Glasbeniki sodelujejo tudi na odprtih razstav in literarnih dogodkih. Pomembni nalogi Orkestra Slovenske vojske sta še koncertno-snemalna dejavnost in mednarodno vojaško sodelovanje. »Pogosto povabimo k sodelovanju tuje vojaške dirigente, ki z nami pripravijo program, ali gostujoče soliste vojaških orkestron. V okviru civilno-vojaškega sodelovanja organiziramo koncerte in sodelujemo z znanimi slovenskimi glasbeniki,« je na audio-video konferenci pojasnil strokovni vodja Orkestra Slovenske vojske višji vojaški uslužbenec XIII. razreda Aljoša Deferrri. Orkester sestavlja poveljstvo, v katerem je častnik – poveljnik orkestra, drugi zaposleni pa so večinoma vojaški uslužbeneci. Strokovni vodja je tudi namestnik poveljnika, v poveljstvu pa delujeta še enotovni podčastnik in vodja produkcije. Pod poveljstvom so različne zasedbe – največja je koncertni orkester, ki ga vodi dirigent, sledijo še protokolarni orkester, big band ter komorne zasedbe, kot so pihalni kvintet, kvartet klarinetov, kvartet flavt, kvartet saksofonov in trobilni kvintet. V okviru big banda delujeta mala jazzovska zasedba petih glasbenikov in oddelek za podporo. Strokovni vodja je najavil predstavitev projekta, ki so ga izvedli med epidemijo covid-19, ko so glasbeniki delali od doma oziroma vadili le v manjših zasedbah.

POPRAVEK: V februarški številki Revije Slovenska vojska se je pri objavi članka z naslovom Stroški v življenjskem ciklu oborožitvenih sistemov avtorja podpolkovnika Antona Plazarja v tabeli o tipični porazdelitvi stroškov za glavne sisteme zgodila nenamerna napaka. Skupni stroški za raziskave in razvoj ter nakup avtomatiziranih informacijskih sistemov znašajo 30 odstotkov, medtem ko je delež stroškov za operativno delovanje in podporo/izločitev ter razgradnjo 70 odstotkov. Za napako se opravičujemo.

Nastala je zgoščenska s skladbami komornih zasedb. Hkrati je nastal tudi zbornik, v katerem so predstavljeni zgodovinski pregled vojaških godb na slovenskem ozemlju, ustanovitev Orkestra Slovenske vojske ter njegovi poslanstvo, repertoar in diskografija. Deferrri je ob koncu napovedal prihajajoče koncerte. 9. aprila bodo nastopili na dobrodelnem koncertu za Lino Šuklje, deklico z zdravstvenimi težavami. V programu, ki ga bodo izvajali, bo sodelovala priznana sopranistka Tina Debevec. V Cankarjevem domu bodo ob dnevu Slovenske vojske nastopili 13. maja skupaj s pevko Evo Hren in najverjetneje pod taktirko novega dirigenta Mitje Dragoliča, ki je že opravil avdicijo in je v postopku zaposlovanja. Orkester bo 15. maja sodeloval tudi na slovesnosti ob dnevu Slovenske vojske, 22. maja bodo na koncertu v Železnikih nastopili z Antonom Habjanom, Nuško Drašček, Janezom Lotričem in Tino Debevec, 4. junija pa v Hrastniku za Zvezo slovenskih častnikov. V okviru Jazz festivala Ljubljana bodo 18. junija izvajali suito znanega slovenskega trobentača in skladatelja Izidorja Leitingerja, s katerim so januarja to delo tudi posneli, projekt pa je zdaj v postprodukciji. 19. junija bodo koncertirali v Radljah ob Dravi. Orkester Slovenske vojske bo 8. julija sodeloval na zaključnem koncertu Mednarodnega tekmovanja saksofonistov v Novi Gorici in 14. julija na Festivalu Bled z zasedbo Balkan Boys, s katero so novembra posneli album. Konec avgusta se bodo pripravljali na nastop v koprodukciji s Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija, Slovensko filharmonijo ter Policijskim orkestrom, s katerimi bodo izvajali 5. simfonijo Igorja Krivokapiča – Sedem trobent apokalipse. Koncert bo 13. septembra v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma. »Ta projekt je posebej zanimiv, ker pri njem sodelujejo številni glasbeniki, v kompoziciji pa bomo uporabili tudi neobičajna glasbila, kot so kontrabas, saksofon, bas trobenta in podobno, kar bo nekaj novega tudi za poslušalce,« je opisal Deferrri in povabil k poslušanju.

NAGRADNA KRIŽANKA

FOTO Bruno Toič

		REKA V J. AMERKI PRITOK AMAZONKE		NEKDANJA NEMŠKA KANCLERKA MERKEL		POPOTNIK ŠERUGA		KULTURNA RASTLINA ZA PLATNO		IVAN LAH		NOVOZE- LANDSKA PTICA KI NE LETI		EVN IZBRANEC	
REZULTAT ODŠTE- VANJA															
POHAB- LJENEČ															
DEL NJIVE, LEHA										VOJKO ANZELJČ					
REKA V ANGLIJI								GL. MESTO ITALIJE							
NASPROTJE DOBREGA								NAROČILO (ZASTAR.)							
												KDOR JE ANKETRAN		ZDRAVLNA RASTLINA Z ROZA CVETKI	
Avtor: Vladimir Milovanović, NAJETO PERO		DEL PREBAVIL V GRLU		ZDRAVNICA KI OPERIRA		ENOTA OB- ČUTLJIVOSTI FOTOMA- TERALA		OLGA ČEČKOVA		OP. PEVKA GRACELJ					
DEL ODBORA										ALPINIST KARNIČAR					
DRESER OPIČ (NEKDAJ)										NEMŠKI IZUMITELJ (NIKOLAUS) TRENJE		KATJA VIŠNAR		SKLADAT. FORTE	
NEKDANJA SL. KOŠAR- KARICA (URŠA)						MERA ZA EL. MOČ		NADOM. ZA ZDRAVLO				LAČEN ČLOVEK		MESTO OB VOLGI	
RDU				ZMOTA, NAPAKA								VAS PRI NOVI GORICI		SLAŠČICA IZ SLADOLEDA	
AMERŠKI IGRALEC JULIA				ŠVIC. SMU- ČAR KAEIN						MOSTIČEK		SLOVENSKI AFORIST (ŽARKO)		GORA NAD BOVCEM	
MITACIJA, POSNETEK PREDMETA ZA OKRAS										GLAVNI ŠTEVNIK				ARTHUR	
KRAJ PRI RADOVLJICI								REZEK GLAS OB STRELI				HR. POP SKUPNA		POVRŠIN- SKA MERA	
NORNA RADOVAN				NARKOTK		EDWARD NORTON								REKA V KAZAHSTANU	
NAČIN ARANŽIRA- NJA CVETJA												ITALIANSKI KIPAR MARNI		KRAJ PRI DRUI	
SVETOVA- LEC ŠKOFA														MAJHNA ČASA	

REŠEVALCEM NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev gesla iz prejšnje številke:
POMAGAMO OB NESREČAH.

Nagrade prejmejo:

- ▶ **Jožica Cigoj**, Gorenje Vrhpolje 54, 8310 Šentjernej,
- ▶ **Ana Faganel**, Šempas 33 h, 5261 Šempas,
- ▶ **Filip Ravnik**, Oš Oskarja Kovačiča Škofije (knjižnica), Spodnje Škofije 40 d, 6281 Škofije.

Nagrajencem čestitamo.

Pravilne rešitve tokratne križanke nam pošljite do srede, 13. aprila 2022, na naslov **Uredništvo Revije Slovenska vojska, Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana** ali na elektronski naslov **urednistvo.sv@mors.si**.

POIŠČI 5 RAZLIK

REŠITEV
IZ PREJŠNJE
ŠTEVILKE

FOTO IN RAZLIKE Bruno Toič

Spodbudna misel

KRHKOST MIRU

V trenutku se zdi, da je vse propadlo in da kruta zgodovinska izkušnja postaja sedanost. Krizna stanja so, kot kaže, nova normalnost, pojem, ki se vse pogosteje uporablja za oris stanja v družbi. Epidemijo zadnjih dveh let smo si razlagali kot majhno, mikroskopsko zadevo, ki pa je zamajala ves svet in skoraj vsa področja našega življenja. Novo normalnost je vnesla v skoraj vse pore človekovega bivanja. Upravičeno ali ne, smo že naveličani ukrepov, ki vnašajo v naše odnose fizično oddaljenost in pomanjkanje družabnega življenja. Bivanjsko smo se spremenili. Pa smo se res?

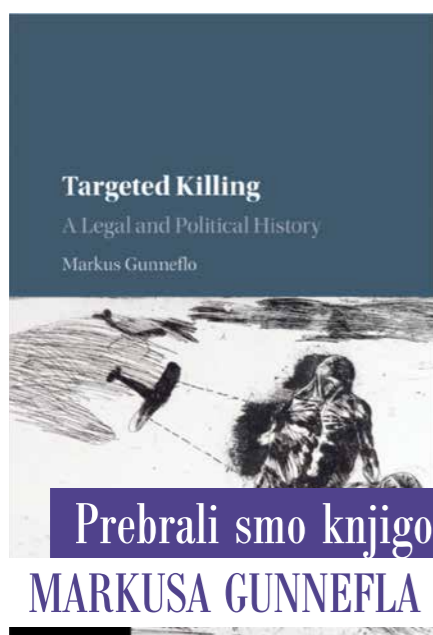
Sila z vzhoda nima lastnosti majhnosti kot virus, temveč je veliki igralec globalnih

razsežnosti. Vojno stanje v Ukrajini, tako kot vsaka vojna, lahko popolnoma spremeni bivanje, najbolj seveda za napadeno deželo in njene prebivalce. Naenkrat postane vsem skupno le eno hrepenenje, to je želja po miru. Vse drugo ni drugotnega pomena, temveč postane preprosto nepomembno. Vojna je izraz norosti in popoln poraz človečnosti. V vojni vsi izgubljamo. In res je ta nova normalnost, žalostna in tragična, tudi moja žalost in tragika. Krik univerzalnega (ali bibličnega) hrepenenja po miru morajo verske skupnosti prepoznati kot glavno prednostno nalogo ter opogumljati ljudi dobre volje, da je mir mogoča in uresničljiva dobrina. Vsak človek ima neodtujljivo dostojanstvo, ki izhaja iz njegove ustvarjenosti po božji podobi. To je univerzalna vrednost in neodtujljiva človekova pravica, iz katere izhajajo vse druge. Na drugi strani pa ne moremo mimo dolžnosti. Priznavanje tega dostojanstva moramo uresničevati med seboj v vseh časih in krajih.

Eno temeljnih sporočil vseh treh monoteističnih religij je poslanstvo miru in spoštovanja. Verski obredi in praznovanja so vedno spravno naravnani, in sicer, da vse slabo pred Bogom in med seboj priznamo ter obžalujemo. V priznanju in ponižnosti se zavedamo svojih krhkosti, nemoči in, če hočete, grešnosti. Zato smo vsi povabljeni k spokornim dejanjem v teh časih. Vendar ne samo zaradi krize in vojne v Ukrajini, temveč tudi in predvsem zaradi postnega časa ter priprave na veliko noč. Naše osebno in družbeno prečiščenje se mora zgoditi za nove stvarnosti ter normalnosti. In ni naključje, da se velika noč rojeva vsako leto znova. Iz leta v leto. Taki sta pač naši stvarnost in normalnost.

VU X. razreda Dejan Glavač, VVIK

Avtor knjige Markus Gunneflo je raziskovalec in predavatelj mednarodnega prava na švedski pravni fakulteti Univerze v Lundu. Poglobljeno preučuje teorijo in zgodovino mednarodnega prava v

povezavi z uporabo sile, humanitarnim pravom, človekovimi pravicami in migracijami. V monografiji *Targeted Killing* obravnava brezpilotna vojaška letala oziroma drone ter razkriva nejasnosti in nedorečenosti glede mednarodnopravnega okvira, ki ureja njihovo uporabo. Ta v veliko pogledih ostaja sporna.

Vojskovanje z droni, zlasti eksteritorialno, sproža številna vprašanja in je povezano z različnimi področji mednarodnega prava, mednarodnega prava oboroženih spopadov, človekovih pravic, politične geografije, mednarodnih odnosov ter nacionalne varnosti. Avtor v uvodu predstavi zgodovinski in teoretični okvir uporabe sile za zagotavljanje varnosti države ter razmišljanja političnih filozofov Roberta Esposito in Jensa Bartelona ter filozofov Michaela Foucaulta in Walterja Benjamina ter drugih. Opredeli pojem nacionalne varnosti v kontekstu liberalne vladavine prava 20. stoletja in kronološko predstavi pravno zgodovino ciljnega ubijanja.

Opisuje tudi eksteritorialno dimenzijo ciljnega ubijanja v ZDA in Izraelu. Te države so bile med prvimi, ki so izvajale tako obliko novodobnega bojevanja. V primeru ZDA študija sega od 80. let 20. stoletja do obdobja po 11. septembru, ko so se ZDA zapletle v globalno vojno s teroristično mrežo Al Kaida in pri tem uporabljale brezpilotna vojaška letala. V primeru Izraela je poudarek na Drugi intifadi, predstavljeno pa je obdobje od nastanka izraelske države do danes. Ciljno ubijanje so uporabljale tudi druge države, vendar se je tam taka oblika vojskovanja vključila v samo državništvo, potem ko se je s področja tajnih političnih atentatov in operacij ob podpori politike ter prava premaknila na področje uradno priznanega ciljnega ubijanja.

Ana Brodnik, KIZC

PASTORALNI CENTER VOJAŠKEGA VIKARIATA ODPRL VRATA

BESEDILO Vojaški vikariat, FOTO Tadej Krese

Vsredo, 2. marca, je na Slovenski cesti 21 v Ljubljani potekalo odprtje oziroma blagoslovitev Pastoralnega centra Vojaškega vikariata in Slovenske vojske, ki je prvi tak center pri nas. Pastoralni center bo namenjen dejavnostim, ki jih Vojaški vikariat pripravlja za pripadnice in pripadnike Slovenske vojske in njihove družine.

Prenovljene prostore pastoralnega centra je odprl minister za obrambo Republike Slovenije mag. Matej Tonin, ki je ob tem poudaril, da ni pomembna le dobra fizična pripravljenost vojakov, temveč da morajo biti ti tudi duhovno močni. Prav za to bo poskrbljeno v novem Pastoralnem centru Vojaškega vikariata in Slovenske vojske. Na odprtju so sodelovali tudi poveljujoči častniki in glavni podčastniki iz enot Slovenske vojske, z načelnikom Generalštaba Slovenske vojske generalmajorjem Robertom Glavašem na čelu.

Prostore pastoralnega centra je blagoslovil ljubljanski nadškof in metropolit msgr. Stanislav Zore. Načelnik Vojaškega vikariata Slovenske vojske višji vojaški uslužbenec XIV. razreda Matej Jakopič je bil ob tem dogodku navdušen, da jim je uspelo uresničiti dvajsetletno željo, da je tudi Slovenska vojska dobila osrednjo vojaško cerkev v Sloveniji, s pripadajočimi pastoralnimi prostori, v katerih bodo potekale dejavnosti, kot so priprava na zakramente krsta, birme, obhajila in poroke, partnerska in družinska terapija, osebno svetovanje ali druženje ter verouk za otroke pripadnic in pripadnikov Slovenske vojske, ki to želijo. Pastoralni center bo namenjen tudi tečajem meditacije, družinskim programom ter duhovnim vikendom, v njem bodo potekale redne svete maše ob sredah in nedeljah. V novih prostorih pastoralnega centra, ki so obnovljeni in že na zunaj kažejo dobrodošlico vsem, ki prihajajo, so veroučna učilnica, namenski dvorani, sprejemna in pogovorna soba ter drugo.

REVIIJA SLOVENSKA VOJSKA JE INTERNO INFORMATIVNO GLASILO O VOJSKI, OBRAMBI TER ZAŠČITI IN REŠEVANJU.

UREDNIK: Marko Pišlar

NOVINARKA: Jerneja Grmadnik

FOTOGRAF: Bruno Toič

LEKTORIRANJE: Natalija Krese, Tina Pečovnik

TAJNICA UREDNIŠTVA: Milena Topolovec

NASLOV UREDNIŠTVA

Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana

Telefon: +386 1/471 26 62

Faks: +386 1/431 12 42

Elektronska pošta: urednistvo.sv@mors.si

OBLIKOVNA ZASNOVA: Agencija Adeo
OBLIKOVANJE

IN LIKOVNO-TEHNIČNO UREJANJE:

Polona Čelhar, Leka reč

TISK: Tiskarna Skušek, d. o. o.

NAKLADA: 7600 izvodov

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI: Bruno Toič

Prispevki, objavljeni v reviji, niso uradno

stališče Ministrstva za obrambo RS.

Nenaročnega gradiva in fotografij

ne vračamo.

Naslednja številka izide 25. aprila 2022.

SPREMLJAJTE NAS NA DRUŽBENIH OMREŽJIH.

Revija Slovenska vojska je članica Evropskega združenja vojaških novinarjev (EMPA).

RAZPIS

Enota za specialno delovanje objavlja razpis za popolnitev delovnih mest v:

ČETI ZA SPECIALNO DELOVANJE

- vojak ali podčastnik operater
- častnik poveljnik bojne skupine

ČETI ZA ZAGOTOVITEV DELOVANJA

- vojak ali podčastnik operater
- vojak ali podčastnik za podporo
- častnik poveljnik logističnega voda

- vojak ali podčastnik vezist
- vojak ali podčastnik informatik
- častnik poveljnik voda KIS

Obrazec za prijavo najdete na intranetnih straneh Ministrstva za obrambo. Izpolnjenega pošljite do 30. septembra 2022 na naslov Enota za specialno delovanje, Bleiweisova cesta 32, 4000 Kranj ali na elektronski naslov specialne.sile@mors.si.

Delo v enoti bomo predstavili na informativnih dneh 20. maja 2022 in 2. septembra 2022 v Vojašnici Petra Petriča v Kranju.

Prvi izbor kandidatov za pripadnika specialnih sil Slovenske vojske bo novembra 2022, drugi izbor pa bo marca 2023. Osnovno usposabljanje kandidatov za pripadnika Enote za specialno delovanje bo potekalo od aprila do septembra 2023.

Dodatne informacije: 04/290 13 91, 01/895 68 11, specialne.sile@mors.si in intranet Ministrstva za obrambo.